

Проект

ЗВІТ
ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ
СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СЕМЕНІВСЬКОЇ
СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ

сел. Семенівка, 2023 рік

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	5
1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ЗВІТУ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СЕМЕНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ..	6
2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, В ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СЕМЕНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ).....	11
3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ Й РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ).....	28
4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, В ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ЗВІТУ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СЕМЕНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ , ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ).....	32
5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ В СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, В ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ЗВІТУ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СЕМЕНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ.....	36
6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, В ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, В ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 рр. ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 рр.), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ.....	39
7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ Й ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ЗВІТУ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СЕМЕНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ.....	44
8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, В	

ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ Й ТЕХНІЧНИХ
ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ47

9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНИТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ
ЗВІТУ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СЕМЕНІВСЬКОЇ
СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, В
ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ
.....50

10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ
ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)
.....53

11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-
10 ЦЬОЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ54

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

ТГ – територіальна громада

ТОВ – товариство з обмеженою відповідальністю

ТПВ – тверді побутові відходи

ПЗФ – природно-заповідний фонд

SWOT-аналіз - аналіз сильних, слабких сторін, а також сприятливих можливостей і загроз

ПАТ – приватне акціонерне товариство

АТ – акціонерне товариство

БЗМЗ – ботанічні заказники місцевого значення

ГЗМЗ – гідрологічні заказники місцевого значення

ЗУМЗ – заповідні урочища місцевого значення

ГЗЗЗ – гідрологічні заказники загальнодержавного значення

ГППрЗЗ - гідрологічні пам'ятки природи загальнодержавного значення

ОВД – оцінка впливу на довкілля

ДДП – документ державного планування

СЕО – стратегічна екологічна оцінка

ЗУ – закон України

МВВ – місце видалення відходів

ПЕРЕДМОВА

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення в міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку територій. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань у процесах планування й прийняття управлінських рішень щодо соціально-економічного розвитку регіонів і населених пунктів.

Стратегічна екологічна оцінка стратегій, планів і схем дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків у процесі стратегічного планування.

Стратегічна екологічна оцінка (далі - СЕО) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти й виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

Проведення СЕО застосовується як системний процес для всебічного оцінювання на етапі планування проекту документу державного планування, що передбачає визначення можливих негативних наслідків реалізації проекту, розгляд у разі потреби можливих альтернатив реалізації цілей проекту, визначення заходів з пом'якшення негативних наслідків та їх інтеграцію до проекту документу державного планування.

1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ЗВІТУ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СЕМЕНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Стратегія визначає сукупність взаємоузгоджених завдань та заходів, які визначають пріоритетні напрями економічного й соціального розвитку, підвищення стандартів життя населення територіальної громади, забезпечення якості й загальної доступності публічних послуг, підтримка суб'єктів малого й середнього підприємництва, продовження робіт з відновлення та розвитку інфраструктурних об'єктів, розвиток громадянського суспільства, підвищення якості надання послуг і забезпечення рівного доступу населення до освіти, охорони здоров'я, культури й спорту, соціальна підтримка й реалізація державних гарантій громадян, які потребують особливої уваги й підтримки, запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та створення позитивного іміджу території Семенівської селищної територіальної громади.

Головною метою Стратегії є створення умов для економічного зростання та вдосконалення механізмів управління розвитком громади на засадах ефективності, відкритості й прозорості, посилення інвестиційної та інноваційної активності, забезпечення належного функціонування інженерно-транспортної та комунальної інфраструктури, проведення цілеспрямованої містобудівної політики, дотримання високих екологічних стандартів та, в результаті цього, підвищення конкурентоспроможності громади, доступності широкого спектра соціальних послуг, забезпечення гідних умов життя та загального підвищення добробуту жителів, за рахунок:

- ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, технологічна перебудова, впровадження нових технологій, машин, обладнання для більшого сприяння підвищення енергоефективності та енергозбереження;
- забезпечення своєчасного, якісного надання транспортних послуг населенню Семенівської селищної територіальної громади;
- забезпечення населення послугами належного рівня та якості, розвиток конкурентних відносин, підвищення ефективності тарифної та енергозберігаючої політики в житлово-комунальній сфері;
- підвищення ефективності використання майна комунальної власності Семенівської селищної територіальної громади, створення належних організаційних фінансових і матеріально-технічних умов для реалізації власних повноважень з управління й розпорядження об'єктами комунальної власності;
- створення належних умов для всебічного розвитку малого й середнього підприємництва, як складової економічного потенціалу території Семенівської селищної територіальної громади й підвищення його ролі в вирішенні соціальних проблем громади;
- задоволення потреб населення в товарах, забезпечення високої якості й культури торгівельного обслуговування, забезпечення гарантій прав і законних інтересів громадян в процесі торгівельного обслуговування;
- збалансування ситуації на ринку праці, зниження чисельності безробітних, збереження кадрового потенціалу підприємств, поліпшення соціального захисту незайнятого населення, підтримка внутрішньо переміщених осіб;
- забезпечення в повному обсязі, відповідно до чинного законодавства, сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів, скорочення податкового боргу до бюджетів усіх рівнів. Прийняття збалансованого й реального бюджету Семенівської селищної ради та забезпечення його виконання;
- підвищення якості й доступності надання адміністративних послуг для всіх верств населення Семенівської селищної територіальної громади шляхом запровадження електронних інформаційних систем;

- реалізація державної політики в сфері регулювання земельних відносин, подальше проведення земельної реформи, забезпечення ефективного й раціонального використання, підвищення цінності земельних ресурсів;
- розширення участі населення Семенівської ТГ у вирішенні завдань місцевого значення, системна підтримка інститутів громадянського суспільства, з метою залучення додаткових організаційних, фінансових і технічних ресурсів для надання соціальних та інших суспільно значущих послуг;
- розвиток зовнішньоекономічної діяльності, міжнародної та міжрегіональної співпраці, збереження експортного потенціалу підприємств розташованих на території Семенівської ТГ, розширення міжрегіональних зв'язків, формування позитивного іміджу та інвестиційного клімату;
- удосконалення системи надання соціальних послуг населенню, в тому числі внутрішньо переміщеним особам, забезпечення якості й доступності публічних послуг, зміцнення соціальної життєдіяльності міста, що дозволить оптимізувати бюджетні витрати й підвищити ефективність використання коштів, направлених на соціальний захист;
- забезпечення фінансової збалансованості й стабільності системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
- здійснення соціального супроводу, надання соціальних послуг і здійснення інших заходів щодо відновлення соціальних функцій, психологічного й психічного стану родин, дітей та молоді, в т.ч. з числа внутрішньо переміщених осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги;
- підвищення якості освіти, всебічний розвиток, виховання й соціалізація кожної дитини, створення відповідних умов для здобуття якісної освіти й виховання;
- збереження здоров'я людини, попередження розвитку хвороби та інвалідності, забезпечення доступної та якісної медичної допомоги населенню, динамічний розвиток системи охорони здоров'я з орієнтацією на запобігання захворювань, формування мотивації до здорового способу життя населення;
- всебічний розвиток особистості й формування здорового способу життя, досягнення фізичної та духовної досконалості людини, формування патріотичних почуттів у громадян і позитивного міжнародного іміджу держави;
- удосконалення діяльності закладів культури, забезпечення творчого, інтелектуального й духовного розвитку населення;
- ефективне вирішення проблем довкілля, раціональне використання природних ресурсів, відтворення зелених насаджень, підвищення якості послуг у сфері поводження з відходами, впровадження підприємствами нових технологій, що зменшують негативний вплив на довкілля, реалізація інших природоохоронних заходів;
- запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного й природного характеру, а в разі їх виникнення – мінімізація негативних наслідків, забезпечення надання гарантованої допомоги мешканцям міста, забезпечення достатнього рівня безпеки населення, попередження й реагування на надзвичайні ситуації техногенного й природного характеру, ліквідація пожеж і рятування людей на водних об'єктах.

Стратегія Семенівської громади визначає стратегічне бачення її розвитку, стратегічні та оперативні цілі, індикатори (показники) їх досягнення, завдання для її сталого економічного і соціального розвитку.

Стратегічне бачення громади: Семенівська громада – це економічно самодостатня громада з розвиненим АПК, переробною промисловістю та інфраструктурою. Екологічно чистий край, з раціональним використанням ресурсів, з чистими, безпечними, освітленими населеними пунктами, з якісними дорогами та розвинутою соціальною інфраструктурою, привабливий для проживання та індивідуального розвитку кожної людини. Територія з високим рівнем освітніх, медичних та соціальних послуг, безпеки та правопорядку.

**Стратегічні та операційні цілі розвитку
територіальної громади****Семенівської селищної**

Стратегічна ціль 1. Сталий економічний розвиток громади
Операційна ціль 1.1. Сприятливий інвестиційний та бізнес клімат
Операційна ціль 1.2. Розвиток підприємництва та сприяння зайнятості населення
Стратегічна ціль 2. Висока якість життя та добробут
Операційна ціль 2.1. Розвиток інженерної інфраструктури
Операційна ціль 2.2. Високі екологічні стандарти та енергетична безпека
Операційна ціль 2.3. Доступна та ефективна система надання медичних послуг та соціального захисту
Операційна ціль 2.4. Доступна і якісна освіта
Операційна ціль 2.5. Змістовне дозвілля
Операційна ціль 2.6. Цифрова трансформація громади
Стратегічна ціль 3. Ефективне управління просторовим розвитком та безпечне середовище
Операційна ціль 3.1. Використання інструментів просторового планування для досягнення сталого розвитку
Операційна ціль 3.2. Створення безпечного середовища

Нормативно-правовою основою Стратегії є: закони України «Про засади державної регіональної політики», «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій». Під час її розробки враховані положення низки підзаконних нормативно-правових актів, а саме: постанов Кабінету Міністрів України від 04.08.2023 № 817 «Деякі питання розроблення Державної стратегії регіонального розвитку України і плану заходів з її реалізації та проведення моніторингу реалізації зазначених Стратегії і плану заходів», «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад» (затверджені наказом Міністерства розвитку громад та територій України 21.12.2022 року № 265).

Проект Стратегії розвитку Семенівської селищної територіальної громади на період до 2027 року роки узгоджений зі стратегіями вищого рівня – Державною стратегією регіонального розвитку на 2021–2027 роки (затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695), Стратегією розвитку Полтавської області на 2021 – 2027 роки (затверджена рішенням двадцять дев'ятої сесії обласної ради сьомого скликання 20.12.2019 № 1242 зі змінами, внесеними 29.12.2020 №27).

Узгодженість із Державною стратегією регіонального розвитку

Державна стратегія регіонального розвитку на 2021–2027 рр. включає три Стратегічні цілі:

1. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах.
2. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів.
3. Розбудова ефективного багаторівневого врядування.

В усіх зазначених випадках спостерігається повне (понад 50% оперативних цілей) або часткове (менше 50% оперативних цілей) співпадіння зі змістом цілей Стратегії розвитку Семенівської селищної територіальної громади на період до 2027 року.

Стратегічна ціль 1 Стратегії розвитку громади «Сталий економічний розвиток громади» безпосередньо кореспондується з ціллю № 2 Державної стратегії.

Стратегічна ціль 2 Стратегії розвитку громади «Висока якість життя та добробут» частково кореспондується з № 1 Державної стратегії.

Стратегічна ціль 3 Стратегії розвитку громади «Ефективне управління просторовим розвитком та безпечне середовище» частково кореспондується з першою та другою цілями Державної стратегії.

Узгодженість зі Стратегією розвитку Полтавської області

Стратегія розвитку Полтавської області на 2021 – 2027 роки включає три стратегічні цілі:

1. Висока якість життя, комфортні умови та добробут.
2. Збалансована інноваційна конкурентоспроможна економіка.
3. Ефективне управління просторовим розвитком, забезпечення балансу екосистем та охорона довкілля.

Стратегія розвитку Семенівської селищної територіальної громади безпосередньо спирається на вимоги Стратегії розвитку Полтавської області на 2021 – 2027 роки, вона містить відповідні зазначеному документу цілі – стратегічні та оперативні, а також завдання, що передбачають спільні дії центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування. Водночас Стратегія розвитку Семенівської селищної територіальної громади на період до 2027 року враховує унікальність громади та її потреби в розвитку, отже містить власні цілі та завдання розвитку громади.

Це наочно видно з таблиці 1.1.

Таблиця 1.1. - Узгодженість стратегічних цілей Стратегії розвитку Семенівської селищної територіальної громади на період до 2027 року із цілями Стратегії розвитку Полтавської області на 2021 – 2027 роки

Стратегічні цілі (область)	Стратегічні цілі Семенівської селищної територіальної громади		
	1. Сталий економічний розвиток громади	2. Висока якість життя та добробут	3. Ефективне управління просторовим розвитком та безпечне середовище
1. Висока якість життя, комфортні умови та добробут	X	X	x
2. Збалансована інноваційна конкурентоспроможна економіка	X	x	x
3. Ефективне управління просторовим розвитком, забезпечення балансу екосистем та охорона довкілля	x	x	X

Примітка: Велика літера “X” означає більшу узгодженість/зв’язок, аніж маленька “x”.

Таким чином, стратегічна ціль 1 «Сталий економічний розвиток громади», безпосередньо пов’язана з першою та другою цілями Стратегії розвитку Полтавської області, опосередковано – з третьою.

Стратегічна ціль 2 «Висока якість життя та добробут» прямо співвідноситься з першої ціллю регіональної стратегії, опосередковано – з другою та третьою.

Стратегічна ціль 3 «Ефективне управління просторовим розвитком та безпечне середовище» прямо кореспондується з третьою та частково – з першою та другою цілями Стратегії розвитку Полтавської області.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, В ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СЕМЕНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Атмосферне повітря

Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря на території Семенівської селищної територіальної громади протягом 2018-2020 років представлена в табл.2.1. Спостерігається загальне зменшення обсягів викидів від стаціонарних джерел. Більше половини всіх викидів в атмосферне повітря забезпечують пересувні джерела, з яких лівова частка припадає на автотранспорт.

Таблиця 2.1. – Обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря протягом 2018-2020 років

	Обсяги викидів, т	у % до минулого року	У тому числі			
			Діоксиду сірки		Діоксину азоту	
			т	у% до минулого року	т	у% до минулого року
Полтавська область						
Середній показник						
2018 рік	1682,4	93,3	143,8	60,3	346,8	107,6
2019 рік	1643,8	97,7	117,9	81,9	316,1	91,2
2020 рік	1477,9	89,9	90,6	76,8	272,0	86,1
Громада						
2018 рік	41,4	22,6	3,8	7,7	3,2	53,9
2019 рік	130,3	315,1	30,6	809,3	4,9	151,9
2020 рік	149,9	115,0	23,6	77,2	6,3	128,7

У 2018 році, на території Семенівської громади, від стаціонарних джерел забруднення у повітря надійшло 41,4 т забруднюючих речовин, в тому числі 3,8 т діоксиду сірки та 3,2 т діоксину азоту, що є найменшим показником по Полтавській області.

Щільність викидів від стаціонарних джерел забруднення у розрахунку на 1 кв.км території громади становила 0,05 т забруднюючих речовин, що є найменшим показником по Полтавській області.

У 2019 році обсяги викидів забруднюючих речовин у атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення склали 130,3 т, що у 315,1% більше до 2018 року. Із них діоксин сірки 30,6 т (ріст склав 809,3%), діоксид азоту 4,9 т (ріст 151,9 %).

Щільність викидів від стаціонарних джерел забруднення у розрахунку на 1 кв.км території громади становила 0,16 т забруднюючих речовин, що є одним з найменших показників по Полтавській області.

У 2020 році обсяги викидів забруднюючих речовин у атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення склали 149,9 т, що у 115,0% більше до 2019 року. Із них діоксин сірки 23,6 т (спад до минулого року 77,2%), діоксид азоту 6,3 т (ріст 128,7 %).

Щільність викидів від стаціонарних джерел забруднення у розрахунку на 1 кв.км території громади становила 0,19 т забруднюючих речовин, що є одним з найменших показників по Полтавській області.

Таким чином обсяг викидів зростає незначними темпами, але показник є одним з найменших по області.

Обсяг викидів у повітря від стаціонарних джерел в розрізі підприємств представлено в табл. 2.2.

Таблиця 2.2. - Обсяг викидів у повітря від стаціонарних джерел в розрізі підприємств

НАЗВА ПІДПРИЄМСТВА	Обсяги викидів забруднюючих речовин і парникових і газів (крім діоксину вуглецю) т.		Обсяги викидів діоксину вуглецю, т	
	2021	2022	2021	2022
КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "СЕМЕНІВСЬКА ЛІКАРНЯ" СЕМЕНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ ТА ОБОЛОНСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ	1,445	1,479	261,412	276,655
ПРИВАТНЕ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО "ДРУЖБА"	2,379	2,379	—	—
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОНОНІВСЬКИЙ ЕЛЕВАТОР"	17,166	6,237	1105,365	306,904
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЕКОАГРО ФІРМА СЕМЕНІВСЬКА ЩЕДРА ЗЕМЛЯ"	4,144	4,407	113,779	203,901
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЗЕРНО-АГРОТРЕЙД" ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ СЕМЕНІВСЬКИЙ ЕЛЕВАТОР	39,926	43,495	1131,673	968,453

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "СЕМЕНІВСЬКИЙ ЦЕНТР ПЕРВИННОЇ МЕДИКО-САНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ" СЕМЕНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ ТА ОБОЛОНСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ	0,050	0,050	9,407	8,950
--	-------	-------	-------	-------

Радіаційний стан

Згідно Постанови Кабінету міністрів України від 23.07.1991 р. № 106 та від 29.08.1994 р. № 600, територія громади не входить у перелік територій, забруднених у результаті аварії на ЧАЕС.

Ймовірний майбутній розвиток, якщо Стратегія не буде затверджена

Якість атмосферного повітря визначається як один з важливих індикаторів стійкого екологічного розвитку громади. У майбутньому, зі збільшенням кількості житлової забудови й підприємств виробничо-комунального сектору без належної системи споруд і мереж тепло-, газопостачання громади, без оптимізації розміщення нових суб'єктів виробничої діяльності з урахуванням екологічних вимог рівень забруднення атмосферного повітря, швидше за все, матиме тенденцію зростання.

У випадку, якщо Стратегія не буде затверджена, зростає ймовірність того, що якісні характеристики стану атмосферного повітря можуть погіршуватись й не в повній мірі відповідатимуть нормативним показникам, що призведе до зниження якості екологічних показників стану довкілля в цілому та погіршення санітарно-гігієнічних умов проживання населення.

Окрім того, якщо Стратегія не буде впроваджена, а основні цілі щодо покращення якості дорожнього покриття й дорожньої інфраструктури доріг місцевого й регіонального значення, не будуть реалізовані, негативний вплив транспорту на атмосферне повітря та здоров'я населення буде зростати, що в подальшому призведе до зниження рівня комфортності проживання та погіршення загального стану довкілля.

Земельні ресурси та ґрунти

Враховуючи території, які увійшли до складу Семенівської територіальної громади, загальний земельний фонд становить 80547,5 га.

Основним чинником антропогенного впливу на земельні ресурси громади є сільське господарство.

В структурі земель Семенівської територіальної громади (див. табл. 2.3.) переважають чорноземи - найбільш продуктивні ґрунти: 89,4% (71959,8га) земель громади мають сільськогосподарське призначення.

В північній, західній та східній частині Семенівської селищної територіальної громади поширені чорноземи типові малогумусні та чорноземи сильнореградовані середньосуглинкові (шифр агрогрупи 53 д), що включені до переліку особливо цінних груп ґрунтів, також чорноземи типові і чорноземи сильнореградовані слабозмиті середньосуглинкові (шифр агрогрупи 55 д) та лучно-чорноземні ґрунти та їх слабосолонцюваті відміни (шифр агрогрупи 121 д).

В південній та центральній частині громади поширені ґрунти лучно – чорноземні слабосолонцюваті солончакові середньосуглинкові (шифр агрогрупи 122 д) та лучно-чорноземні середньо- і сильносолонцюваті солончакові середньосуглинкові ґрунти (шифр агрогрупи 125 д).

Таблиця 2.3. – Структура земель Семенівської територіальної громади

Категорія земель	Площа земель, га	100%
Землі сільськогосподарського призначення	71959,8	89,4
Землі житлової та громадської забудови	1914,5	2,4
Землі лісгосподарського призначення	1784,8	2,2
Землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	1145,5	1,4
Землі водного фонду	1078,9	1,3
Інші землі	2664,0	3,3
Всього:	80547,5	100

Стан ґрунтів

Використання земель без чіткого еколого – економічного та соціального обґрунтування стає причиною виникнення багатьох негативних явищ як екологічної, так і економічної природи. Зокрема, процеси водної та вітрової ерозії земель та інших несприятливих явищ у переважній більшості випадків спричинені саме нераціональним використанням і нехтуванням законами еколого-безпечного природокористування. Надмірне розширення площі ріллі за рахунок схилових земель призводить до порушення екологічно збалансованого співвідношення земельних угідь. У результаті земельні ресурси деградують, забруднюються і виснажуються.

Водна і вітрова ерозії є найбільш суттєвим фактором зниження продуктивності земельних ресурсів. Інтенсивне сільськогосподарське використання земель призводить до зниження родючості ґрунтів через їх переуцільнення, втрати грудкувато-зернистої структури, водопроникності та аераційної здатності з усіма екологічними наслідками, що звідси випливають. За антропоєкологічною оцінкою сумарного пестицидного навантаження на ґрунти (в умовних одиницях Кс), показник перебуває в середині загальноукраїнського діапазону і стан оцінюється як несприятливий. Серед комплексу агротехнічних заходів, спрямованих на підвищення родючості ґрунтів, підтримання позитивного балансу поживних речовин у них, важливе місце належить внесенню мінеральних та органічних добрив.

Ймовірний майбутній розвиток, якщо Стратегія не буде затверджена

Деградація земельних ресурсів обумовлена як природними факторами (екзогенними й гідро-метеорологічними), так і антропогенними (не ефективно використання містобудівного ресурсу, недостатній рівень виконання заходів з рекультивації порушених ділянок, не правильне ведення сільськогосподарського господарства тощо) факторами. Ця тенденція більш ймовірно залишиться такою і надалі в випадку, якщо не будуть прийняті належні заходи, які є основними цілями Стратегії.

Виконання необхідних заходів і раціональне використання земельних ресурсів є важливим фактором для сталого розвитку території Семенівської ТГ.

Біорізноманіття

Рослинний світ громади багатий і різноманітний. Рослинний покрив представлений угрупованнями степів, лук, широколистяних лісів (здебільшого дібров), змішаних лісів, прибережно-водних і водних фітоценозів.

Сучасний рослинний покрив регіону має трансформований характер. Напівприродні ценози збереглися переважно у заплавах річок, іноді – на їх терасах, хоча останнім часом також зазнали значних змін. Степова рослинність займає схили балок і річкових долин. Лучні степи громади характеризуються найбільшою флористичною різноманітністю. Зональні типи рослинності — широколистяні ліси та лучні степи — займають незначні площі. Ліси в громаді представлені рукотворними лісовими масивами. Їх поширенню, крім антропогенного впливу, заважає засолення ґрунтів, яке є характерним для громади. Фауністичний список на території громади типовий для Полтавської області представлений : 66 видами ссавців; 307 видами птахів, 150 видів з яких постійно гніздяться; 10 видами земноводних та 11 видами плазунів; 38 видами риб та великим різновидом комах. Серед загальної кількості видів найбільш вразливими є степові зооценози, з них більше половини потребують особливої охорони.

Природно-заповідний фонд Семенівської громади має у своєму складі 9 територій місцевого значення та 2 території загальнодержавного значення (див. табл. 2.4.). Загальна площа земель природно-заповідного фонду складає 788,68 га. Що складає 0,99 % від загальної площі громади. Динаміка зростання заповідних зон за останні три роки залишається на одному й тому ж рівні.

Таблиця 2.4. - **Об'єкти природно-заповідного фонду місцевого значення**

№п/п	Назва об'єкта	Значення	Рік створення	Площа га
1	«Гракове»	загальнодержавного значення	1983	161
2	Парк Криворудський	загальнодержавного значення	1975;2016	12,0
3	Дуби черешчаті	місцевого значення	1993	6 шт
4	«Заїчинські схили»	місцевого значення	1995	3,0
5	Парк Богданівський	місцевого значення	1970	10
6	Парк ім. Л. І. Глібова	місцевого значення	1964	18,7
7	«Кононівське»	місцевого значення	1998	35,6
8	«Кривенківський»	місцевого значення	1995	94,2
9	«Лубкове»	місцевого значення	1992	134,18
10	«Острів»	місцевого значення	1995	60
11	«Криворудський»	місцевого значення	1992	260

Смарагдова мережа

Смарагдова мережа - мережа територій особливого природоохоронного значення, важливих для збереження біорізноманіття. У 1979 році європейські країни підписали Бернську конвенцію – міжнародну угоду, що покликана охороняти види тварин, рослин а також оселища, які потребують збереження на рівні всієї Європи. 1996 року до числа таких приєдналась і Україна. Смарагдова мережа має переважно ті самі основи формування, що й НАТУРА 2000, але діє за межами Європейського Союзу, розвиваючи загальноєвропейський підхід щодо охорони типів природних оселищ.

Через територію Семенівської громади проходять території Смарагдової мережі [<http://emerald.net.ua/>, <http://map.land.gov.ua/>], викопіювання місця розташування яких, згідно даних Emerald Network in Ukraine, подано на рисунках 2.1 та 2.2:

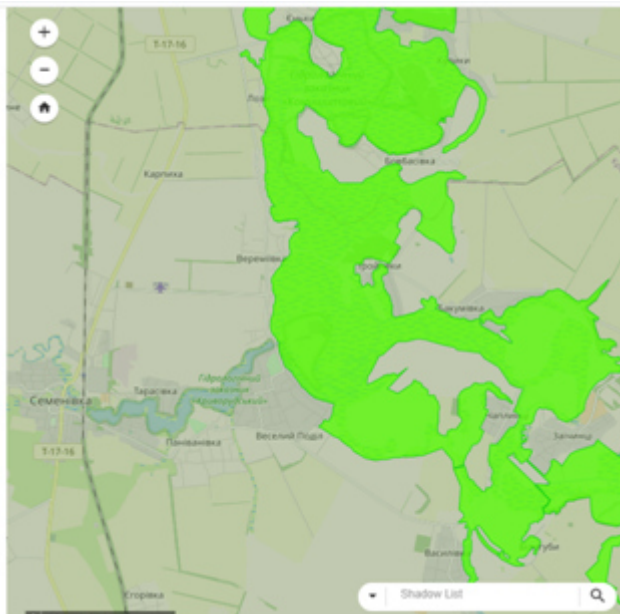

Рисунок 2.1. - Схема розташування Смарагдової мережі на території Семенівської ТГ

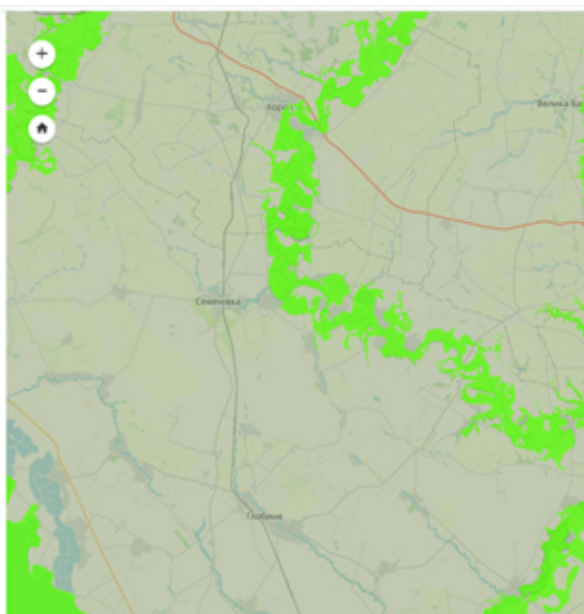

Рисунок 2.2. - Схема розташування Смарагдової мережі на території Семенівської ТГ

Зокрема території Смарагдової мережі проходять із півночі на південь вздовж східних кордонів Семенівської громади та зачіпають території населених пунктів Веселий Поділ, Вербівка, Троїняки, Бакумівка, Чаплинці, Заїчинці, Білогуби, Василівка, Середине, Біляки та Поділ. Семенівською територіальною громадою проходять території Khorol river valley (Долина річки Хорол). За даними CONVENTION ON THE CONSERVATION OF EUROPEAN WILDLIFE AND NATURAL HABITATS:

UA0000306 - Khorol river valley. Кількість видів птахів: 7. Кількість інших видів: 8. Біогеографічний регіон: Континентальний.

Операційна ціль 2.2. Стратегії «Високі екологічні стандарти та енергетична безпека» містить завдання, що покликані покращити ситуацію із ТПВ, зменшити об'єми викидів в атмосферне повітря, а також їх результатом стане розробка Плану дій зі сталого енергетичного розвитку та клімату громади. В сумі виконання цих завдань матиме позитивні наслідки для територій і видів, що знаходяться на території мережі Емеральд.

Ліси

За даними Головного управління Держгеокадастру у Полтавській області ліси та інші лісовкриті площі Семенівської громади займають 1592,5 га (1,97%).

Деревна рослинність на території Семемівської громади представлена, в основному, хвойними і широколистяними лісами, що залишились окремими масивами серед орних земель. Лісостепова частина характеризується розвитком широколистяних лісів: дубом, сосною, березою, осикою. Поширеними є ясен, клен, липа, тополя, зрідка – дикоростучі фруктови (маслина, груша, яблуня), в долинах річок – верболози.

Для оптимального досягнення лісистості (для лісостепової зони – 18%) необхідно максимально освоювати землі, непридатні для ведення сільського господарства (насамперед, в тих місцях, де вони були раніше, за виключенням степових балок). Антропогенний вплив на ліси сприяє створенню умов для виникнення небезпечних осередків шкідників і хвороб. Упродовж останніх років порідний склад лісів майже не змінився. Лісовідновлення та лісорозведення на ділянках, що вийшли з лісовідновних рубок, згарищ, проводяться породами, які зростали тут раніше. Незадовільними залишаються обсяги посадки лісонасаджень в смугах відводу автодоріг в громаді, на частині автошляхів вони відсутні. Окремі ділянки автодоріг потребують знесення дерев, які всохли або пошкоджені омелою, та негайної їх заміни.

Водні ресурси

Загальна площа земель, покритих водою в Полтавській області становить 1 488 км², або 5,18% від усієї території області. У тому числі: під штучними водоймами — 1 313 км², річками й струмками — близько 103 км², озерами — 51,4 км².

Характерною особливістю Семемівської громади є болота та заболочені землі. Територією громади протікають річки Хорол, Крива Руда та розташована штучна водойма Біляківське водосховище. Загальна площа ставків по річці в селищі Семемівка становить 280 га.

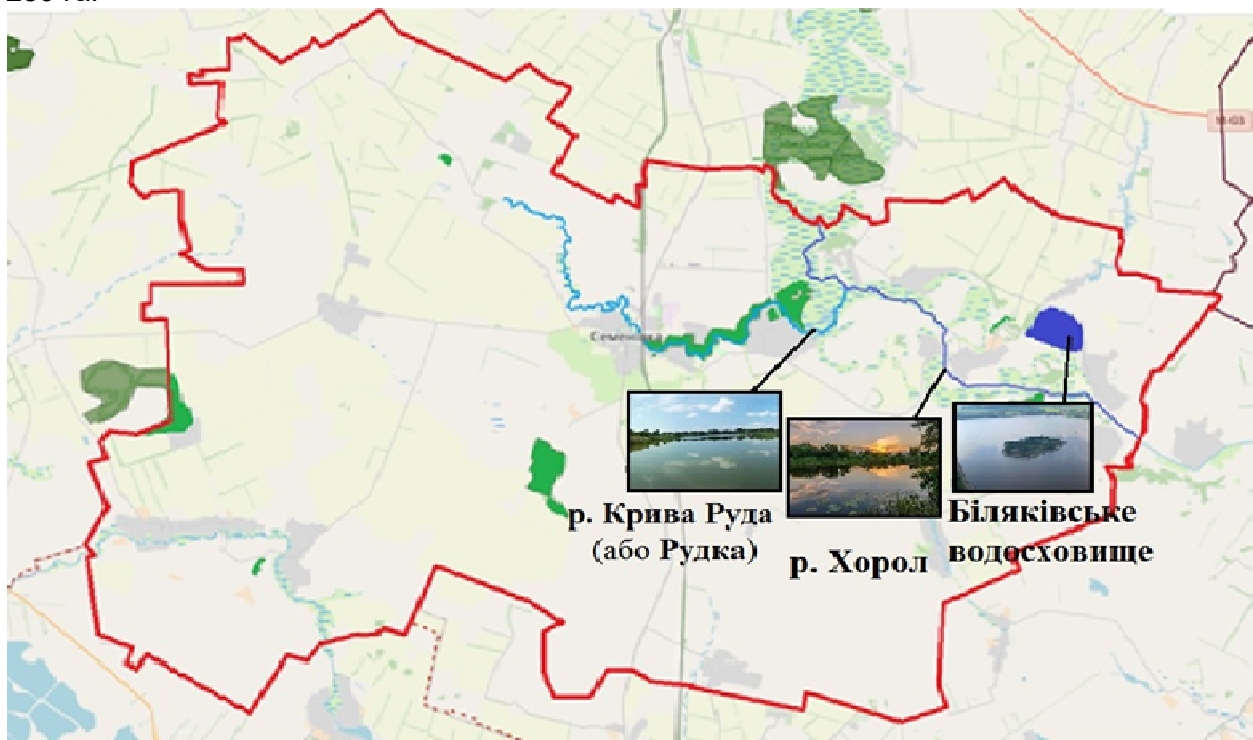

Рисунок 2.1. - Схема розташування природних водойм на території Семемівської ТГ

Як зазначалось вище в структурі земельного фонду водні поверхні Семемівської громади займають під водою – 1078,9 га (1,33 %), відкриті заболочені землі – 3242,61 га (4%). Отже, більше 5% території – це території заводнення.

В громаді нараховується 12 ставків, більшість з яких знаходиться в оренді. Найбільші із них у селах Вереміївка, .Середіне, Василівка та водосховище у селі Біляки.

Хорол - річка в Україні, що протікає в межах Семенівської громади Кременчуцького району Полтавської області. Тече з півночі на південь і впадає в р. Псьол з правого берега за 112 км. від її гирла. Довжина річки 308 км., в межах області 241 км. Площа водозбору 3870 км². Великих приток річка не має. В неї впадає ряд малих річок, в основному з правого берегу, самі великі з них Татарина, Хомутець. Довжина річки на території громади 21 км. Тут проведені меліоративні роботи по осушенню і нове русло прокладено по магістральному каналу і регульоване шлюзами. Ширина каналу 20 м. На території громади відсутні паспортизовані пляжі та місця відпочинку.

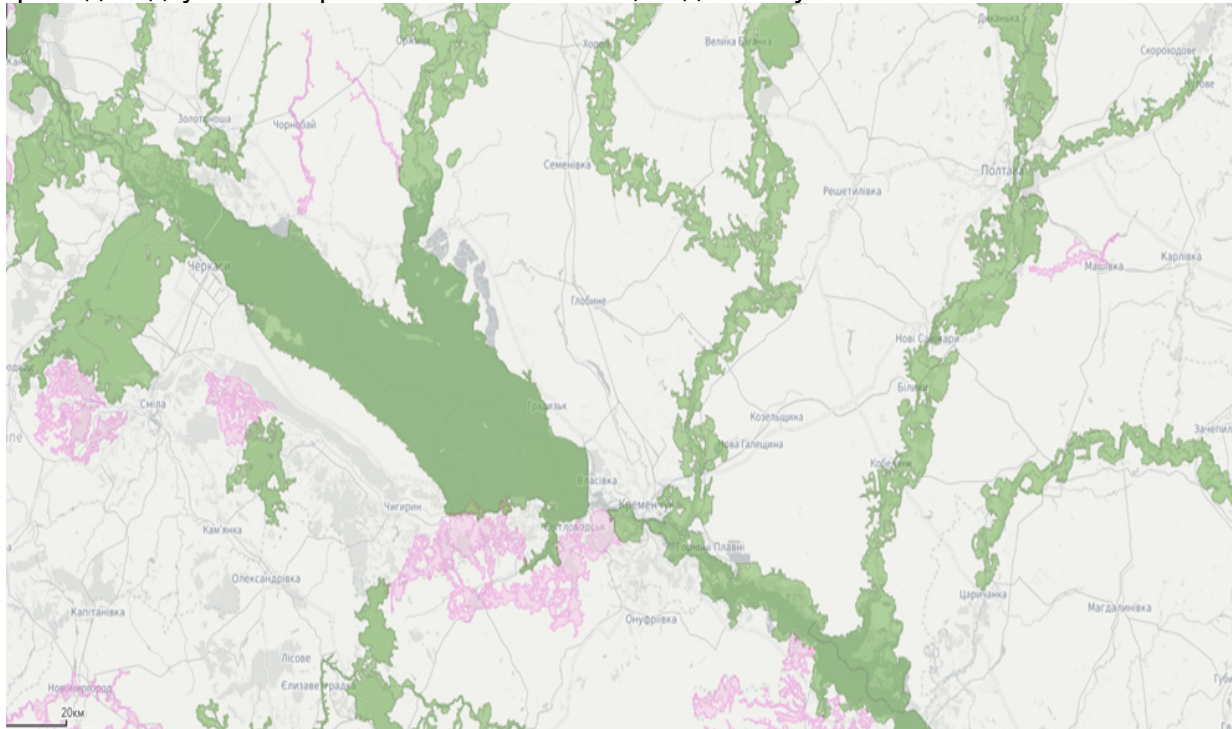

Рисунок 2.2. - Територія Семенівської ТГ на схемі Смарагдової мережі Полтавської області

Водозабезпеченість

Семенівська селищна територіальна громада розташована у водозбірному басейні річки Хорол, площа зайнята водним об'єктом складає 387 га. На території громади розміщуються водосховища та ставки загальною площею 346,7 га: річки Хорол, Крива Руда та штучна водойма Біляківське водосховище. Природні ресурси підземних вод є одним із основних джерел господарсько-питного водопостачання населених пунктів громади, запаси підземних вод в межах області становлять: прогнозні експлуатаційні - 4046.5 тис. м³/добу; розвідані та затверджені - 806.88 тис. м³/добу.

Водокористування

Найбільшими споживачами води є комунальне господарство - 29,8 тис.м³/рік, середньодобова подача води становить 0.08 м³/добу, в т.ч для населення - 0,06м³/добу, втрати води при транспортуванні у 2022 році становили 0,1 тис. м³/рік (0,336% відпущеної води споживачам), приватний сектор та сільськогосподарські підприємства.

На території громади функціонує 10 артезіанських свердловин, протяжність мереж водопроводів - 12.5 км, **майже 95% населення не забезпечені централізованим водопостачанням**. Актуальною проблемою є підвищений рівень нітратів у питній воді із джерел децентралізованого водопостачання (шахтні, трубчаті колодязі).

Дослідження питної води: із 102 проб - не відповідають нормам 38. Із них виявлено відхилення по таких показниках: жорсткість, хлориди, сухий залишок. Перевищення нітратів зареєстровано в колодязі в 1 випадку. В цілому якість питної води задовільна.

Таблиця 2.5. - Дані водопостачання та водовідведення в Семенівській ТГ

Показники	2016	2017	2018	2019	2020
Протяжність мереж водопостачання, км	216,1	216,1	216,1	216,1	216,1
Протяжність мереж водовідведення, км	44,0	44,0	44,0	44,0	44,0
Споживання питної води, тис. м ³ – всього, у т.ч.:	292,1	278,5	261,2	270,5	268,9
- населення	264,3	249,6	230,3	237,8	238,3
- підприємства	27,8	28,9	30,9	32,7	30,6

Ймовірний майбутній розвиток, якщо Стратегія не буде затверджена

Відсутність достатньо розвиненої системи збору дощових вод і локальних очисних споруд у місцях їх випуску, неповне охоплення Семенівської ТГ мережами господарсько-побутової каналізації спричинятимуть і надалі негативний вплив на якість поверхневих вод.

Щоб зменшити ризики негативного впливу шкідливих речовин на здоров'я населення потрібно забезпечити постачання питної води, що відповідає санітарно-гігієнічним нормам. Комунальним підприємством здійснюються роботи з виконання плану заходів щодо розвитку, реконструкції та переоснащення мереж і споруд системи централізованого водопостачання, що дає підстави припускати достатньо високий рівень забезпечення в майбутньому якісною питною водою й відсутності ризиків для здоров'я населення, що підключене до централізованої системи водопостачання.

Відходи

Існуюча практика поводження з твердими побутовими відходами не забезпечує захист населення і навколишнього природного середовища від їх негативного впливу. Ця ситуація характерна нині практично для усіх населених пунктів України і становить загальнодержавну проблему, необхідність вирішення якої відповідає основним цілям і принципам державної політики у сфері запобігання утворенню та управлінню відходами, сформульованим у Законі України «Про управління відходами» щодо забезпечення нормальної життєдіяльності населення, належного рівня санітарного очищення населених пунктів, охорони довкілля та ресурсозбереження.

Найгострішими екологічними проблемами у Полтавській області залишаються всі

питання, пов'язані з відходами (їх утворення накопичення, утилізація, знешкодження, вивіз у місця організованого і неорганізованого складування). Проблема захоронення твердих побутових відходів безпосередньо пов'язана зі здоров'ям людей.

Утворювачами твердих побутових відходів (ТПВ) у селищі Семенівка є постійні, тимчасові та маятникові (денні) мешканці і гості селища. Об'єктами утворення побутових відходів є: житлові будинки, адміністративні та громадські організації і установи, підприємства торгівлі та побутового обслуговування і громадського харчування, заклади культури та освіти, медицини та відпочинку тощо.

Так як у селищі Семенівка переважна більшість житлових будинків є приватними, то на даний час для збирання твердих побутових відходів від населення застосовується планово-поквартирний метод, при якому мешканці викидають відходи безпосередньо в приймальний бункер сміттєвивізного транспорту, а згідно прийнятого на місцевому рівні й оприлюдненого графіку руху сміттєвозів споживачі послуг виносять свої відходи, упаковані в мішки або сміттєві пакети, до проїжджої частини дороги, що дозволяє оператору сміттєвоза збирати й завантажувати їх у бункер машини по ходу її пересування вулицею.

Планово-поквартирний метод потребує менше капіталовкладень порівняно з планово-подвірним методом (контейнерним збором відходів). При його застосуванні відпадає необхідність нести затрати на влаштування проміжних ємностей для тимчасового зберігання відходів та обладнання місць для їх розміщення, а також поліпшується санітарний стан житлових територій. Але в той же час планово-поквартирна система збирання потребує чіткого графіку роботи сміттєвозів і організації заїздів в зони обслуговування із встановленою періодичністю, тобто є незручності для населення та зростає можливість утворення неорганізованих звалищ. Для більшості садибної забудови селища Семенівка планово-поквартирний метод є єдиним для застосування можливим методом в наслідок наявності великої кількості достатньо вузьких вуличок й провулків, ширина проїзної частини яких не більше 4м. Тому на таких вуличка організація контейнерних майданчиків не можлива.

Система роздільного збирання вторинної сировини в громаді не впроваджена. Пункти приймання вторсировини не організовані.

Дані про фактичні обсяги вивезення ТПВ на звалище ТПВ від населення та підприємств й установ, надані Семенівським комунальним підприємством «Комунальник», становлять:

- ☐ за 2021 рік було вивезено ТПВ в обсязі – 9844,6 м. куб
- ☐ за 2022 рік було вивезено ТПВ в обсязі – 8072,6 м. куб;
- ☐ за 2023 рік (за 6 місяців) було вивезено ТПВ в обсязі – 6369,3 м. куб.

Санітарне очищення від твердих побутових відходів на території Семенівської громади здійснює одне підприємство - Семенівське КП «Комунальник», що розташовується по вул. Незалежності, 73. На підприємстві працюють 34 працівника.

До об'єктів санітарного обслуговування також відносяться:

- кладовища: діюче – площею 1,4 га (район вул. Матросова) та закриті – площею 1,6га (район вул. Дружби);

- сміттєзвалище площею 2,0 га, що розташоване в межах населеного пункту й знаходиться на відстані 0,34 км від найближчої житлової забудови;

- поля фільтрації, відстійники, що знаходяться в межах населеного пункту на відстані 300 м від житлової забудови й потребують реконструкції.

Скотомогильники відсутні.

Власником місця видалення відходів (МВВ) – звалища твердих побутових відходів (ТПВ) – є комунальне підприємство «Комунальник».

Адреса підприємства: 38200, Україна, Полтавська область, сел. Семенівка, вул. Незалежності, 73. Підпорядкування – Семенівська селищна рада. Керівник – Сурков Олександр Сергійович.

Територія МВВ звалища твердих побутових відходів (ТПВ) селища Семенівка розташована в адміністративних межах Семенівської селищної територіальної громади

Кременчуцького району Полтавської області й знаходиться за межами населеного пункту.

Відведена під звалище ТПВ земельна ділянка має площу 3,34 га.

Ситуаційно територія звалища селища Семенівка знаходиться з північної сторони селища Семенівка, між селами Карпиха та Вереміївка:

- ☐ із північної та західної сторін території звалища розташуються землі запасу;
- ☐ із південної та східної сторін звалище межує із землями сільськогосподарського значення;
- ☐ із південної сторони до території звалища підходить під'їзна дорога із твердим покриттям, а зі східної сторони безпосередньо до в'їзду на звалище підходить ґрунтова дорога.

Територія звалища ТПВ знаходиться від найближчих будинків північної околиці селища Семенівка на відстані 340 м.

Поверхневі водойми, а саме природний ставок Крива Руда, знаходиться до звалища ТПВ у південно-східному напрямку на відстані 3040 м (найближча точка).

На стадії розробки схеми санітарного очищення селища Семенівка було проведено натурне обстеження стану звалища ТПВ. За базовими показниками його експлуатаційного стану.

Відповідно до встановлених параметрів екологічної безпеки (згідно Наказу Міністерства екології та природних ресурсів №12 від 14.01.1999 зі змінами від 16.02.2021 Наказ №118 «Про внесення змін до наказу Мінекобезпеки України від 14 січня 1999 р. № 12») стан звалища характеризується наступними параметрами:

- 1) розташовується від найближчої житлової забудови селища Семенівка на відстані менше мінімально встановленої 500м, а саме 340 км;
- 2) розташовується від найближчого поверхневого водного об'єкту (природного ставка) – на відстані 3,04км;
- 3) глибина залягання підземних вод не встановлювалася;
- 4) захист навколишнього середовища від забруднення не забезпечено, а саме: відсутній донний ізоляційний екран та дренажування території;
- 5) не організоване відведення поверхневого стоку з території звалища;
- 6) не забезпечене належне обвалування території звалища по усьому контуру його периметра, а наявне часткове обвалування з південної та західної його сторін потребує укріплення, а місцями нарощування задля забезпечення мінімальної висоти 1,5м;
- 7) під'їзд до звалища забезпечено дорогою із твердим покриттям, що знаходиться у задовільному стані;
- 8) на в'їзді до звалища організовано контрольно-пропускний пункт (КПП);
- 9) зі сторони під'їзної дороги звалище огорожене, охорона території звалища здійснюється робітником КПП;
- 10) лінії електромереж в безпосередній близькості від території звалища відсутні;
- 11) ущільнення та пересипка шарів відходів не є систематичним;
- 12) сортування відходів на звалищі не є централізованим та здійснюється вручну із залученням сторонніх фізичних осіб – підприємців на договірній основі;
- 13) відсутній порядок складування побутових відходів, відходи складаються неупорядковано разом із будівельними, промисловими та іншими відходами;
- 14) моніторинг за станом компонентів довкілля в районі розташування звалища не здійснюється.

Таким чином, за вищенаведеними параметрами звалище можна віднести до категорії Г – надзвичайно небезпечний об'єкт, що потребує особливої (виключної) уваги з боку органів державного контролю, обов'язковість заходів щодо захисту й моніторингу та припинення його експлуатації.

Генеральним планом селища Семенівка заплановане нове місце для будівництва

полігону ТПВ, що розташовується у північній частині селища Семенівка.

До рідких побутових відходів (РВ) відносять рідкі нечистоти, помії, інші побутові стоки, що накопичуються у вигребах туалетів і помийних ямах в неупорядкованій житловій забудові.

Рідкі відходи збирають у вигріб, звідки їх вивозять за заявками окремих громадян або організацій. Видалення рідких відходів з вигребу та транспортування в місце знешкодження здійснюється спеціальними асенізаційними машинами за разовими заявками замовників або за договорами на постійній основі.

Вивезення рідких побутових відходів (РПВ) від неканалізованої житлової забудови та громадських будівель здійснює Семенівське комунальне підприємство «Комунальник», що розташовується по вул. Незалежності, 73.

У КП «Комунальник» в наявності одна асенізаційна машина КО-503-В-2 на базі автомобіля ГАЗ 53 (державний № ВІ33-65 ВН). Фактичний обсяг каналізаційних стоків, вивезених даним підприємством у 2022 році, становив 1000,8 м3. Рідкі побутові відходи вивозяться на каналізаційні очисні споруди.

У селищі Семенівка працює 2 туалети громадського використання, розміщені у парку відпочинку в зоні громадського центру. Існуюча кількість туалетів не відповідає нормативним вимогам згідно Державних будівельних норм ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій (зі Змінами)»: повинна бути забезпечена наявність не менш одного санітарного прибору на 1000 мешканців. За санітарним станом діючих туалетів здійснює контроль КП «Комунальник».

У громаді відсутня організація, що здійснює відлов бездоглядних тварин. Бездоглядними вважаються собаки без повідків та кішки, що знаходяться на території загального користування без господарів; вони підлягають відлову з дотриманням норм і правил техніки безпеки (ЗУ «Про захист тварин від жорстокого поводження»).

До екологічної інфраструктури належить спеціально відведене місце для розміщення твердих побутових відходів в селищі Семенівка. КП «Комунальник» здійснює вивіз твердих побутових відходів на сміттєзвалище із сел. Семенівка, с. Тарасівка, с. Карпиха, с. Вереміївка, с. Греблі, с. Веселий Поділ і с. Паніванівка, що є одним з основних факторів забезпечення санітарного благополуччя населених пунктів. Для надання послуг комунальне підприємство забезпечене спеціалізованою сміттєзбиральною машиною та трактором з причепом. Територія, відведена для захоронення ТПВ постійно підгортається та приводиться в належний порядок, здійснюються поточні ремонти під'їздного шляху.

Таблиця 2.6. - Показники стану звалища ТПВ селища Семенівка

№ п/ п	Назва (місце розташу вання) полігону (звалища) відходів	БЛОК № 1. ЗАГАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ									
		Наявність документації			Площа ділянки полігону (звалища)		Обсяг видалення відходів		Кількіс ть насе лення в насел. пункта х, з яких вивозят ся відход и	Рік початк у експлу атації полігон у (звали ща)	Ким обслуговує ться полігон (звалище)
		Проек т а докумен тація	Пасп орт МВВ	Акт відвед ення земел ьної ділянк и	Проек т на (чи відвед ена), га (або м ²)	Факти чно занят а, га (або м ²)	Проек тний (чи планов аний) тон (або м ³)	Факти чний, тон (або м ³)			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Звалище ТПВ сел. Семенівка	+	-	+	3,26 га	дані відсут ні	дані відсутні	2539	6217+ 314+ 855+ 131	дані відсутні	КП "Комунпобут сервіс", смт Семенівка, вул. Незалежно сті, 73, тел. 91-6-54

№ п/ п	Назва (місце розташу вання) полігону (звалища) відходів	БЛОК № 2. ТЕХНІКО-ЕКСПЛУАТАЦІЙНІ ПОКАЗНИКИ														
		Інженерно-технічні характеристики									Технологія видалення відходів					
		Наявність спецтехнік и, якою обслугову ється звалище (вказати кількість і вид техніки)	Наявність організованого відбору	Наявність огорожі	Наявність охорони	Наявність системи освітлення	Наявність обвалування	Наявність дренажних каналів	Наявність під'їзних шляхів		пошарове складування	ущільнення	пересипка будівельними	підгортання	поверхневе заволоження	інше
									з тверд им покрит тям	грунто вий						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	Звалище ТПВ сел. Семенівка	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-	+	-	-

№ п/п	Назва (місце розташування) полігону (звалища) відходів	БЛОК № 3. ПОКАЗНИКИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ																
		Віддаленість від об'єктів, м					Рельєф місцевості						Видалення відходів		Спостереження за станом НС		Облік фактичних обсягів відходів	
		Житлової забудови (найближчих населених пунктів)	Водних об'єктів (річок, ставків, водойм)	Сільськогосп. угідь	Інженерних мереж (вказати яких)	Інших об'єктів (вказати яких)	рівнина	схил	яр	улоговина	заплава	кар'єр	ТПВ	ТПВ+ промислові	ведуться	не ведуться	ведуться	не ведуться
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1.	Звалище ТПВ сел. Семенівка	500 м (340м – по факту) – потребує уточнення	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	+

№ п/п	Населені пункти	БЛОК № 4. ПОКАЗНИКИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗБОРУ ТПВ										
		Система контейнерного збору відходів		При діючому контейнерному зборі		Роздільний збір вторсировини		Обслуговування сміттєзбиральною технікою			Схема санітарної очистки	
		Наявна	Відсутня	Кількість контейнерів	Ємність контейнерів	Наявний	Відсутній	Наявний		Відсутній	Наявна	Відсутня
								Періодичність вивозу, раз / на тиждень	Вид техніки			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	Звалище ТПВ сел. Семенівка	-	+	-	-	-	+	-	-	+	-	+

Розрахунок обсягів твердих побутових відходів (ТПВ), що утворюються на об'єктах житлової, соціальної, промислової та інших сферах на території Семенівської ТГ, здійснюється двома способами:

1 спосіб – із розрахунку кількості об'єктів (джерел) утворення ТПВ та їх характеристик, та мінімальних норм надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених у законодавчо встановленому порядку (Постановою КМУ від 08.08.2023 № 835);

2 спосіб – із розрахунку кількості населення, що проживає у сел. Семенівка, діючої середньорічної норми вивезення ТПВ, що прийнято для Семенівської територіальної громади – 1,4 м³ (згідно «Комплексної програми поводження з твердими побутовими відходами у Полтавській області на 2021-2023 роки»), та орієнтовного показника утворення відходів в нежитловому фонді (промисловий сектор, соціально-адміністративні установи тощо) на рівні 20% від загальної кількості утворення відходів населенням.

Обсяг послуг із збирання й вивезення відходів з території населеного пункту визначається, виходячи із об'ємів утворення відходів, які у свою чергу визначаються з урахуванням розміру території, специфіки розселення в селищі та кількості й призначення установ, організацій, що функціонують на території даного населеного пункту.

Надання послуг з вивезення відходів як вторинної сировини, що є у складі побутових відходів, здійснюється з урахуванням вимог статей 35, 35-1 Закону України "Про управління відходами".

Норми надання послуг визначаються на підставі правил, встановлених центральним органом виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства. Зазначені норми переглядаються один раз на п'ять років (Постанова КМУ від 08.08.2023 № 835).

Для розрахунку норм надання послуг з вивезення відходів застосовують мінімальні норми згідно з Правилами надання послуг з управління побутовими відходами до Постанови КМУ від 08.08.2023 № 835.

Результати розрахунку обсягів утворення твердих побутових відходів на об'єктах обслуговування у Семенівці зведено у табл. 2.7. За результатами проведених розрахунків, норми утворення твердих побутових відходів у розрахунку на 1 жителя сел. Семенівка (при загальній чисельності жителів станом на 2018р. – 6217 осіб) становлять:

Таблиця 2.7 - Норми ТПВ у Семенівській ТГ

Середньодобова норма	9,7058 тон / доба	29,48278 м³ / доба
У розрахунку на 1 жителя Семенівської ТГ	1,56 кг / доба	0,00474 м ³ / доба
Середньорічна норма	3542,61 тон / рік	10761,21 м ³ / рік
У розрахунку на 1 жителя Семенівської ТГ	569,83 кг /рік ≈ 570 кг /рік	1,73 м ³ / рік

З метою поліпшення рівня обслуговування споживачів та якості надання житлово-комунальних послуг, благоустрою, санітарного стану та озеленення, рішенням громади затверджено «Правила благоустрою та утримання територій населених пунктів Семенівської селищної ради» затверджені 30 сесією першого скликання Семенівської селищної ради від 30.01.2018 № 24.

У Семенівській громаді (при аналізі використано статистичні дані на основі характеристик Семенівського району, у зв'язку з відсутністю оновленої інформації в контексті новоутворених адміністративних районів та ОТГ Полтавської області) в 2020 році утворено 98051,3 тис.т відходів I-IV класу небезпеки. В порівнянні із 2019 роком утворення відходів збільшилось на 0,6% (таблиця 2.8.).

Таблиця 2.8 - Динаміка утворення відходів I-IV класу небезпеки, тис.тонн

	2018	2019	2020
Полтавська область	19825,7	97442,8	98051,3
Семенівський район	3,6	9,8	210,1

Найбільша частка утворених відходів (біля 99%) припадає на відходи IV класу небезпеки. Основним способом видалення твердих побутових відходів в області є їх захоронення на місцях видалення відходів.

На території громади не забезпечені умови для роздільного збору твердих побутових відходів та не встановлені контейнери.

Основні екологічні проблеми

Загалом екологічна ситуація в громаді є достатньо сприятливою. Відсутність великих промислових підприємств-забруднювачів та спеціалізація економіки громади у сільському господарстві позитивно впливають на якість атмосферного повітря, стану водних ресурсів. Водночас для громади характерна наявність низки проблем екологічного характеру, основними з яких є:

- проблема розміщення та захоронення твердих побутових відходів, відсутність сертифікованого місця видалення відходів;
- відсутність центрів переробки та сортування сміття;
- незадовільний стан каналізаційних та водопровідних мереж;
- відсутність очисних споруд;
- низький рівень забезпечення населення послугами централізованого водопостачання та водовідведення;
- надмірне і неефективне використання хімікатів сільськогосподарськими виробниками;
- низька громадська активність населення в питаннях громадського контролю за впливом прийнятих рішень на екологічний стан громади;
- відсутня система екологічного моніторингу.

Для покращення санітарного стану території селища Семенівка генеральним планом передбачено вирішення питань раціональної функціонально-планувальної організації території населеного пункту та його структуризації, за рахунок:

- упорядкування існуючого функціонального зонування з метою поліпшення санітарно-гігієнічних умов, розвитку виробничої та комунально-складської зони;
- структуризації сільбищної зони, розвитку житлової блокованої та індивідуальної садибної забудови на резервних територіях;
- розширення рекреаційної зони вздовж берегів річки та благоустрій лісопарку;
- удосконалення забудови на основі збереження існуючих капітальних і придатних до тривалої експлуатації будинків і споруд, поступової заміни старого житлового фонду, розширення території житлової забудови;
- поліпшення культурно-побутового обслуговування мешканців сел. Семенівка шляхом будівництва об'єктів обслуговування, яких не вистачає;
- найбільш ефективного використання території населеного пункту за рахунок освоєння земель, непридатних для сільськогосподарського використання;
- здійснення заходів щодо інженерного обладнання, зовнішнього благоустрою і озеленення території.

Ймовірний майбутній розвиток, якщо Стратегія не буде затверджена

Існуюча тенденція щодо загальних обсягів утворених відходів більш ймовірно не матиме різких коливань найближчим часом, але в довготривалій перспективі матиме поступове зростання, тому впровадження ефективної системи поводження з відходами є вкрай необхідним. Накопичення обсягів відходів в довкіллі без належного їх утримання в місцях видалення відходів, відсутність дієвої системи вилучення вторинних ресурсів і сучасного підприємства з переробки ТПВ, утворення стихійних звалищ створює ризики негативного впливу на здоров'я населення. Розвиток системи поводження з відходами є одним із пріоритетних завдань органів у сфері охорони навколишнього природного

середовища. Упровадження Стратегії забезпечить досягнення екологічних стандартів у сфері поводження з відходами на місцевому рівні.

Стан здоров'я населення

Здоров'я має важливе значення в житті кожної людини, становить ключовий аспект національної безпеки, визначає можливості досягнення індивідуального й суспільного добробуту й благополуччя, перспективи стійкого розвитку. Збільшення випадків тих чи інших хвороб можна пов'язати з забрудненням довкілля. Неприятливі екологічні умови проживання населення послаблюють імунну систему. Зменшується опір організму хронічним хворобам.

Останнім часом змінюється структура захворюваності й поширеності хвороб серед населення, що і полягає в підвищенні частки хвороб системи кровообігу, органів дихання, сечостатевої системи, ендокринної системи, а також онкологічних захворювань.

На основі систематизації статистичних даних і матеріалів в таблиці нижче наведені основні екологічні фактори, які сприяють розвитку деяких хвороб (див. табл. 2.9.).

Таблиця 2.9. - Основні причини виникнення деяких хвороб

Види хвороб	Несприятливі фактори пов'язані з забрудненням навколишнього середовища
Онкологічні	Іонізуюче випромінювання, присутність канцерогенних речовин у воді, повітрі, продуктах харчування.
Серцево-судинні, нервової, кровотворної та ендокринної систем	Загальна дія факторів забруднення навколишнього природного середовища
Хронічні органів дихання	Забруднення атмосферного повітря
Хронічні шлунково-кишкового тракту	Погана якість питної води та їжі
Кишкові інфекції, гепатит	Наявність збудників хвороб у питній воді або їжі
Грип, гострі респіраторні хвороби	Епідемії, скупченість населення
Вроджені аномалії	Загальна дія факторів забруднення навколишнього природного середовища, радіація

Загальна кількість населення – 17,1 тис. осіб, з них 58,0 % – жінки, 42,0 % – чоловіки. У віковій структурі переважають люди, старші за 50 років – 42,5 %, діти (0-13 років) становлять – 8,2 %, молодь (14-35 років) – 25,9 %, середнє покоління (36-50 років) – 23,4 %.

До уразливих груп населення, що проживають на території Семенівської ТГ належать: внутрішньо переміщені особи – 877, інваліди – 1350, учасники АТО – 379.

Протягом 2022 р. народилось 70 дітей, що на 18 більше, ніж в 2021 р., народжуваність відповідно склала 4,1 ‰ проти 3,0 ‰.

Загальна смертність збільшилась – померло 378 осіб проти 342 і становить 22,1 ‰ проти 19,6 ‰ в 2021 році.

Показник природного приросту становить – 18,0 ‰ проти – 16,6 ‰.

Серед причин смертності перші місця посіли: хвороби системи кровообігу, новоутворення, хвороби органів травлення та коронавірусної інфекції COVID-19.

У 2022 р. лікарі активно працювали з програмою «Доступні ліки». Це дало можливість кожному пацієнту отримати лікарські засоби, які покращували якість його життя та запобігли виникненню ускладнень та передчасної смертності. Програма забезпечує право отримати безкоштовно чи із незначною доплатою ліки за рецептами особам, хворим на серцево-судинні захворювання, бронхіальну астму й цукровий діабет 2 типу.

У позаминулому році (2021 р.) основні зусилля медичного персоналу були спрямовані на боротьбу з інфекцією, спричиненою вірусом COVID-19.

Основним фактором впливу стану довкілля на здоров'я населення є забруднення атмосферного повітря. Як зазначалось вище, основними забруднювачами повітря на території Семенівської ТГ є ПСП «Дружба», ТОВ «Кононівський елеватор», ТОВ «Екоагро фірма Семенівська щедра земля», ТОВ «Зерно-Агротрейд» відокремлений підрозділ Семенівський елеватор, КП «Семенівська лікарня» Семенівської селищної ради та Оболонської сільської ради. Однак, головним забруднювачем атмосферного повітря в Семенівській ТГ продовжує й надалі залишатися автотранспорт.

Суттєвим фактором впливу на здоров'я населення є якість питної води. Високою є ймовірність не відповідності якості води за бактеріологічними (санітарно-гігієнічними) показниками безпосередньо в розподільчій мережі. Ймовірно, що саме з негативним впливом водного фактору на здоров'я пов'язані показники захворюваності кишковими інфекціями.

Проблема накопичення, переробки й захоронення ТПВ на території Семенівської ТГ вирішується незадовільно. На сьогодні основним способом видалення ТПВ є їх захоронення на Семенівському звалищі ТПВ. Тривале накопичення ТПВ на звалищі призводить до виникнення непередбачуваних фізико-хімічних і біохімічних процесів, продуктами яких є чисельні токсичні хімічні сполуки в рідкому, твердому й газоподібному стані. Дані об'єкти є середовищем для розмноження комах і гризунів, які є збудниками й переносниками різних інфекційних захворювань, таких як лептоспіроз, сказ, енцефаліт та ін.

Ймовірний майбутній розвиток, якщо Стратегія не буде впроваджена

Забруднення повітря, води, ґрунтів, шум є одними з чинників, які безпосередньо впливають на стан здоров'я людини. На даний момент на території Семенівської ТГ присутні джерела забруднення навколишнього середовища, які в реалізації цілей Стратегії мають зменшити свій кумулятивний шкідливий вплив, що є важливим фактором для сталого розвитку території громади. У результаті не впровадження Стратегії різні джерела шкідливих речовин спричинятимуть і надалі негативний вплив.

Клімат

За агрокліматичними умовами територія громади відноситься до зони недостатнього зволоження, ГТК від 1,0 до 1,3. Метеорологічні умови є основним факторів для оцінки змiну клімату. Короткий метеорологічний огляд території, до якої віднесений даний проект ДДП (дані Полтавського обласного центру з гідрометеорології) у 2021 році наведений по найбільш репрезентативній МС (МС Веселий Поділ). Середня річна температура повітря, за даними МС Веселий Поділ, склала +9,2° тепла, що нижче минулого року на 1,5° (+10,7° у 2020 році) та вище норми на 0,3°. Річна сума опадів по МС склала 547,6мм, (102% норми), що більше ніж у попередньому році (2020р. – 449,9мм). Середня вологість повітря, яка визначена МС за 2021 рік, становила 77%.

Ймовірний майбутній розвиток, якщо Стратегія не буде впроваджена

Скорочення споживання природного газу, впровадження новітніх енергоефективних технологій спалювання палива, зменшення викидів від звалищ ТПВ – є необхідний та пріоритетний напрямок розвитку Семенівської селищної територіальної громади. Реалізація запланованих заходів проекту Стратегії сприяє зменшенню викидів парникових газів у атмосферне повітря у порівнянні із існуючою ситуацією та відповідає Плану заходів щодо виконання Конвенції реалізації державної політики у сфері зміни

клімату на період до 2030 року, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 06.12.2017 року №932-р.

Ландшафт

Територія Семенівської селищної територіальної громади лежить у межах лісостепової зони Придніпровської низовини. Території, які ввійшли до складу територіальної громади мають загальну площу 80547,5 га і становлять переважно полого хвилясту поверхню. Місцевий ландшафт характеризується прохідними долинами та блюдцями-западинами. Рельєф – лісостеповий, розчленований балками та ярами з тимчасовими водотоками під час злив та весняних паводків. Територією громади протікають річки Хорол, Крива Руда та розташована штучна водойма Біляківське водосховище. Територія селища Семенівка знаходиться в зоні старовинної тераси Дніпра, що з делювіальними і озерно-алювіальними горизонтами.

Ймовірний майбутній розвиток, якщо Стратегія не буде впроваджена

Стратегічна ціль 3.1. Використання інструментів просторового планування для досягнення сталого розвитку передбачає проведення заходів на території громади щодо комплектування комплексного плану просторового розвитку громади, створення електронної карти земельних ресурсів, паспортизації водних об'єктів на території громади. Виконання цих завдань матиме позитивні наслідки для збереження і відновлення природного ландшафту, зокрема прирічкових територій.

Надра

У структурі мінеральних ресурсів Семенівської територіальної громади переважають нерудні корисні копалини, що є передумовою для виникнення будівельної промисловості, зокрема мергелі – сировина для виготовлення цементу. До ресурсної бази громади належать корисні копалини: пісок, мергель, торф, є джерела мінеральної води. Дані про офіційно розвідані корисні копалини в селищній раді відсутні.

Ймовірний майбутній розвиток, якщо Стратегія не буде впроваджена

Реалізація запланованих заходів проекту Стратегії сприяє більш якісному контролю за використанням земельних ділянок, у тому числі й за стихійними піщаними кар'єрами. Можливе не затвердження Стратегії залишить усе без змін. Природні ресурси і далі зазнаватимуть негативного впливу від життєдіяльності людини.

Матеріальні активи

На розгляд потенційних інвесторів пропонується 9 інвестиційних об'єктів: 4 земельні ділянки і 5 будівель, на всі виготовлені і заповнені анкети, що характеризують їх технічні особливості. По кожному із них пропонується або продаж або довгострокова оренда. Земельні ділянки розглядаються як потенційні місця для створення індустріальних парків. Будівлі знаходяться як у центрі громади так і в селах.

Ймовірний майбутній розвиток, якщо Стратегія не буде впроваджена

Якщо Стратегію не буде впроваджено, громада не зможе використовувати в повній мірі свій інвестиційний потенціал і наявні матеріальні активи. Актуалізація наявного

інвестиційного паспорту та створення он-лайн бази інвестиційно привабливих локацій громади може зацікавити потенційних інвесторів вкладати кошти в Семенівську громаду, відкривати підприємства та створювати нові робочі місця.

Об'єкти культурної спадщини

На території Семенівської громади знаходяться 36 пам'яток культурної спадщини, що занесені до Державного реєстру нерухомих пам'яток України, а також 5 об'єктів культурної спадщини, які згідно з Законом України «Про охорону культурної спадщини», взяті на попередній облік.

Ймовірний майбутній розвиток, якщо Стратегія не буде впроваджена

Оперативна ціль 2.5. Змістовне дозвілля містить проекти направлені на інформування населення та охорону об'єктів культурної спадщини, популяризацію місцевих туристичних та культурних продуктів. Якщо Стратегія не буде впроваджена, зі заходи не будуть втілені, а об'єкти культурної спадщини зазнають негативних якісних та кількісних змін.

3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ Й РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Стратегія визначає пріоритетні напрями економічного й соціального розвитку, враховує екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного, стабільного соціально-економічного розвитку громади та підвищення якості життя населення.

Вплив на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, при впровадженні заходів може мати тільки позитивні наслідки. Ймовірні наслідки для довкілля від реалізації Стратегії зведені в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1. - Оцінка ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Стратегії відповідно до контрольного переліку

	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
	Так	Ймовірно	Ні	
ПОВІТРЯ				
1.Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?			•	
2.Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?			•	
3.Погіршення якості атмосферного повітря?			•	
4. Поява джерел неприємних запахів?			•	
5. Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь які локальні чи регіональні зміни клімату?			•	
ВОДНІ РЕСУРСИ				
6. Збільшення обсягів скидів у поверхневі води?			•	
7. Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинний кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)?			•	
8. Збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти?			•	
9. Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню?			•	
10. Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод?			•	
11.Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)?			•	
12.Зміни напрямів і швидкостей течії поверхневих вод або зміни обсязі води будь-якого поверхневого водного об'єкту?			•	

13. Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?			•	
14. Зміни напрямку або швидкості потоків підземних вод?			•	
15. Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)?			•	
16. Забруднення підземних водоносних горизонтів?			•	
ВІДХОДИ				
17. Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів?			•	
18. Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів ІУ класу небезпеки?			•	
19. Збільшення кількості відходів І-ІІІ класу небезпеки?			•	
20. Спорудження екологічно-небезпечних об'єктів поводження з відходами?			•	
21. Утворення або накопичення радіоактивних відходів?			•	
ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ				
22. Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару?			•	
23. Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів?			•	
24. Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу?			•	
25. Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літо генної основи або зміни геологічної структури?			•	
26. Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель?			•	
27. Виникнення конфліктів між ухваленими цілями Стратегії та цілями місцевих громад?			•	
БІОРІЗНОМАНІТТЯ				
28. Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо?)			•	
29. Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві?			•	
30. Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому?			•	
31. Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин?			•	

РЕКРЕАЦІЙНІ ЗОНИ ТА КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА?				
32. Будь-який вплив на кількість та якість наявних рекреаційних можливостей?			•	
33. Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини?			•	
34. Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично неприйнятних місць, руйнування пам'ятників природи тощо)?			•	
НАСЕЛЕННЯ ТА ІНФРАСТРУКТУРА				
35.Зміни в локації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території?			•	
36.Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі?			•	
37. Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему? Зміни в структурі транспортних потоків?			•	
38.Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень?			•	
39. Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги?			•	
40. Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			•	
ЕКОЛОГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА МОНІТОРИНГ				
41.Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			•	
42.Погіршення екологічного моніторингу?			•	
43. Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			•	
44. Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва?			•	
45.Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів?			•	
46.Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу?			•	
47.Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії?			•	
48.Суттєве порушення якості природного середовища?			•	
49.Появу можливостей досягнення короткотермінових цілей?			•	
50.Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний			•	

негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей?				
--	--	--	--	--

На основі оцінок, представлених у таблиці, можна зробити такі висновки щодо ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Стратегії:

атмосферне повітря – позитивний вплив, а саме: зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами внаслідок виконання заходів Стратегії;

водні ресурси – позитивні наслідки, а саме: зменшення надходження забруднюючих речовин у водні ресурси внаслідок виконання заходів Стратегії;

відходи – позитивні наслідки за рахунок ліквідації несанкціонованих звалищ ТПВ, придбання контейнерів для збору побутових відходів, обладнання контейнерних майданчиків.

Земельні ресурси – наслідки відсутні.

Біорізноманіття – наслідки позитивні: покращення існуючого стану озеленення територій парків та скверів в межах населених пунктів, забезпечення стійкості природних територій і об'єктів ПЗФ.

Населення та інфраструктура – наслідки позитивні: поліпшення санітарно-епідеміологічної та санітарно-епізоотичної ситуації на території громади; негативний вплив на стан здоров'я або захворюваність населення не очікується.

При впровадженні заходів Стратегії, в порівнянні із існуючим станом, очікується позитивний вплив на навколишнє природне середовище, в тому числі на здоров'я населення.

4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, В ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ЗВІТУ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СЕМЕНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Рішення документу державного планування «Стратегія розвитку Семенівської селищної територіальної громади на період до 2027 року» не несуть прямої шкоди територіям з природоохоронним статусом.

Зокрема основні напрями Стратегії спрямовані на розвиток комунальної інфраструктури; енергозбереження; підвищення інвестиційної привабливості та підприємницької активності громадян; розвиток агропромислового комплексу; покращення транспортної інфраструктури; екологічне оздоровлення; розвиток гуманітарної й соціальної сфер.

Тимчасові негативні наслідки для природоохоронних територій можуть бути під час ведення будівельних робіт. Прийняття рішення щодо будівництва, яке матиме вплив на природоохоронні території та оцінка таких ризиків має відбуватися згідно вимог чинного законодавства за встановленими процедурами, враховуючи необхідність проходження процедур стратегічної екологічної оцінки (Закон України (далі ЗУ) «Про СЕО», оцінки впливу на довкілля (ЗУ «Про ОВД»).

Для територій природно-заповідних територій (далі ПЗФ) питання впливу на заповідні території регулюється в тому числі ЗУ «Про ПЗФ», де визначається, що на землях ПЗФ та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів або перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням. До того ж навколо об'єктів ПЗФ, можуть встановлюватися охоронні зони, в межах яких не допускається будівництво промислових та інших об'єктів, мисливство, розвиток господарської діяльності, яка може призвести до негативного впливу на території та об'єкти природно-заповідного фонду. Оцінка такого впливу здійснюється на основі екологічної експертизи, що проводиться в порядку, встановленому законодавством України.

Регулювання питань впливу на водні об'єкти визначаються в тому числі Водним Кодексом України, де регулюються питання використання водних об'єктів, їх прибережно-захисних смуг та водоохоронних зон.

Питання використання та впливу на ліси регулюється в тому числі Лісовим Кодексом. Відповідно до ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля» здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковою, в тому числі для об'єктів, віднесених до першої та другої категорій видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля й підлягають оцінці впливу на довкілля, а також для діяльності, яка впливатиме на ПЗФ. Зокрема, в першу групу входять усі суцільні й поступові рубки головного користування й суцільні санітарні рубки на площі понад 1 га; усі суцільні санітарні рубки на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду. До другої групи входить сільське господарство, лісівництво й водне господарство; сільськогосподарське й лісгосподарське освоєння, рекультивація й меліорація земель (управління водними ресурсами для ведення сільського господарства, в тому числі з зрошуванням і меліорацією) на територіях та об'єктах ПЗФ або в їх охоронних зонах на площі 5 га і більше, насадження лісу (крім лісовідновлювальних робіт) на площі понад 20 га або на територіях та об'єктах ПЗФ або в їх охоронних зонах на площі 5 га і більше; інтенсивна аквакультура на територіях та об'єктах ПЗФ або в їх охоронних зонах.

Основні екологічні проблеми Семенівської ТГ наведені в таблиці 4.1.

Таблиця 4.1. - Основні екологічні проблеми Семенівської ТГ

№з/п	Екологічні проблеми
1	Проблема розміщення та захоронення твердих побутових відходів, відсутність сертифікованого місця видалення відходів.
2	Відсутність центрів переробки та сортування сміття.
3	Незадовільний стан каналізаційних та водопровідних мереж.
4	Відсутність очисних споруд.
5	Низький рівень забезпечення населення послугами централізованого водопостачання та водовідведення.
6	Надмірне і неефективне використання хімікатів сільськогосподарськими виробниками.
7	Низька громадська активність населення в питаннях громадського контролю за впливом прийнятих рішень на екологічний стан громади.
8	Відсутня система екологічного моніторингу.

SWOT-аналіз є дієвим інструментом для прийняття стратегічних, коротко- та довгострокових управлінських рішень щодо подальшого удосконалення ДДП з урахуванням регіональних особливостей. Виявлені при проведенні SWOT-аналізу слабкості, можливості й загрози можуть бути використані при прийнятті стратегічних, коротко- та довгострокових управлінських рішень. Результати SWOT-аналізу екологічної ситуації в Семенівській ТГ наведено в таблиці 4.2.

Таблиця 4.2. – Результати SWOT-аналізу екологічної ситуації у Семенівській ТГ

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Зручне географічне розташування в центрі України та розвинене транспортно-логістичне сполучення.	1. Зношеність об'єктів комунальної інфраструктури (електро-, газо- і водопостачання).
2. Мінімальні ризики виникнення техногенних і природних катастроф.	2. Незадовільний стан очисних споруд.
3. Великі площі родючих земель.	3. Недостатність об'єктів і неналежний технічний стан значної більшості об'єктів дорожньої та соціальної інфраструктури.
4. Наявність вільних земельних ділянок для створення індустріальних парків та реалізації інвестиційних проектів.	4. Необхідність постійного оновлення матеріально-технічної бази закладів освіти, культури, охорони здоров'я.
5. Налагоджена комунікація між населенням та відкритість влади.	5. Недостатній рівень впровадження енергоефективних технологій та використання альтернативних джерел енергії в бюджетній сфері й житловому господарстві.
6. Якісне надання адміністративних послуг, в тому числі через ЦНАП.	6. Напружена ситуація з безробітним населенням.
7. Активність, креативність громади.	7. Невідповідність професійно-кваліфікаційного складу безробітних, що перебувають на обліку в центрі зайнятості й вакансій, які користуються попитом на ринку праці.
8. Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення.	8. Соціально-економічні чинники (народжуваність, смертність, природний приріст населення).
	9. Низький рівень екологічної свідомості мешканців громади.

	10. Недостатній рівень обізнаності населення з питання захисту довкілля.
	11. Недостатнє запровадження заходів щодо збереження пам'яток архітектури й містобудування, історичного середовища, природного ландшафту.
	12. Недостатня кількість якісних туристичних продуктів для різних цільових груп туристів.
	13. Відсутність стаціонарних автоматизованих постів екологічного контролю.
	14. Відсутність дієвої системи роздільного збору, сортування, переробки і утилізації господарсько-побутових відходів.
	15. Відсутність заводу з переробки та сортування ТПВ.
Можливості	Загрози
1. Збільшення рівня доступності до міжнародних фінансових ресурсів.	1. Повномасштабна війна, захист Україною своєї незалежності і цілісності.
2. Проведення моніторингу атмосферного повітря та діагностичного моніторингу масивів поверхневих вод, забір води на яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення.	2. Скорочення трудових ресурсів через виїзд людей за кордон.
3. Проведення робіт із розчистки і регулювання русел річок.	3. Ріст інфляції, нестабільність національної валюти, високі кредитні ставки.
4. Проведення заходів, спрямованих на охорону земель, збереження і відтворення родючості ґрунтів.	4. Скорочення притоку прямих іноземних інвестицій в економіку України.
5. Запровадження використання альтернативних джерел енергії.	5. Погіршення демографічної ситуації, подальше «старіння» населення, збільшення навантаження на працездатних громадян.
6. Значний кліматичний і технологічний потенціал для впровадження сонячної енергетики.	6. Зниження рівня купівельної спроможності та погіршення рівня життя громадян.
7. Розвиток туристичної та рекреаційної сфери.	7. Зростання рівня захворюваності населення внаслідок забруднення довкілля.
8. Максимальне збереження історичного статусу території.	8. Зростання вартості енергоресурсів.
9. Підвищення рівня забезпеченості населення установами, спорудами відпочинку.	9. Погіршення стану навколишнього середовища.
10. Розвиток партнерської взаємодії влади, бізнесу та громадськості для покращення екологічного стану громади.	10. Висока розораність сільськогосподарських угідь, що призводить до деградації земель та створює загрозу екологічній безпеці громади.
11. Приведення законодавства України до міжнародних норм та стандартів.	11. Застарілі засоби виробництва.

При гіпотетичному «нульовому» сценарії, якщо документ державного планування не буде затверджений, подальший стабільний розвиток території Семенівської ТГ є проблематичним. Це може призвести до погіршення екологічної ситуації та, як наслідок, може відобразитися на умовах життя й здоров'ї населення громади. Такий аналіз є достатньо узагальненим та потребує уточнень уже на етапах реалізації конкретних рішень з урахуванням їх просторової прив'язки до території, віддаленості по відношенню до природоохоронних територій, умов реалізації та інших характеристик.

5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ В СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, В ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ЗВІТУ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СЕМЕНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ

Цей розділ ґрунтується на аналізі цілей документів державної політики, які мають відношення до цілей розвитку на місцевому рівні, і визначає ступінь їх врахування в Стратегії розвитку Семенівської ТГ.

Для кожного з визначених напрямів розвитку Стратегії розробляються стратегічні та оперативні цілі. За кожною оперативною ціллю розробляються завдання й низка проектів, серед яких можуть бути проекти, які, відповідно до ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля», підлягатимуть оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності. Для таких проектів має бути здійснена процедура оцінки впливу на довкілля.

5.1. Основні міжнародні та державні зобов'язання

Основними міжнародними зобов'язаннями щодо СЕО є протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС, а також Конвенція ООН з біологічного різноманіття, Рамкова конвенція про зміну клімату, Паризька кліматична угода.

Згідно ст. 28 ЗУ «Про основи містобудування», якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що містяться в законодавстві України про містобудування, то застосовуються правила міжнародного договору.

Основними правовими документами, які мають бути враховані під час процедури стратегічної екологічної оцінки є:

- Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015);
- Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС;
- Водний кодекс України;
- Лісовий кодекс України;
- Земельний кодекс України;
- Закон України «Про природно-заповідний фонд»;
- Закон України «Про охорону культурної спадщини»;
- Закон України «Про охорону археологічної спадщини»;
- Закон України «Про охорону атмосферного повітря»;
- Закон України «Про управління відходами»;
- Закон України «Про надра»;
- Закон України «Про питну воду та питне водопостачання»;
- Закон України «Про систему громадського здоров'я»;
- Закон України «Про екологічний аудит»;
- Закон України «Про рослинний світ»;
- Закон України «Про тваринний світ»;

- Закон України «Про оцінку впливу на довкілля»;
- Закон України «Про благоустрій населених пунктів»;
- Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»;
- Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 рр., затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 р. №695;
- Указ Президента України від 30.09.2019 р. № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»;
- Стратегія розвитку Полтавської області на 2021 – 2027 роки (затверджена рішенням двадцять дев'ятої сесії обласної ради сьомого скликання 20.12.2019 № 1242 зі змінами, внесеними 29.12.2020 №27) та План заходів з реалізації Стратегії розвитку Полтавської області на 2021-2023 роки (затверджений рішенням 32 сесії обласної ради сьомого скликання 12 березня 2020 року);
- Екологічний паспорт Полтавської області за 2022 рік;
- Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища Полтавської області у 2022 році
- Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 року №820-р;
- Національний план управління відходами до 2030 р., затверджений Кабінетом міністрів України 20.02.2019 р.;
- Конвенція ООН з біологічного різноманіття;
- Рамкова конвенція про зміну клімату;
- Паризька кліматична угода;
- Закон України «Про Генеральну схему планування території України»;
- Закон «Про основи містобудування»;
- Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Постанова Кабінету Міністрів України про забезпечення реалізації Закону України «Про Генеральну схему планування території України»;
- ДБН Б.1.1-13:2012 «Склад та зміст містобудівної документації на державному та регіональному рівнях»;
- ДСТУ-Н Б Б.1.1-10:2010 «Настанова з виконання розділів «Охорона навколишнього природного середовища» у складі містобудівної документації»;
- Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів зі змінами;
- ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною»;
- Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Закон України N 436/96-ВР (436/96-ВР) від 29.10.96;
- Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
- Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 17 вересня 1996 р. №1147 «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів» (із змінами);
- Цілі сталого розвитку на період 2016-2030 рр. (зокрема, ціль 13 «Вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та його наслідками»);
- Розпорядження КМУ від 07.12.2016 № 932-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року»;
- Розпорядження КМУ від 06.12.2017 № 878-р «Про затвердження плану заходів щодо виконання концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року.

Правові засади у сфері поводження з відходами забезпечуються ЗУ «Про управління відходами» (№ 2320-ІХ від 20.06.2022) та іншими законодавчими актами, що

були розроблені для регулювання діяльності з метою уникнення або мінімізації утворення відходів, зберігання й поводження з ними, запобігання й зменшення негативних наслідків для довкілля й здоров'я людини від утворення, зберігання й поводження з відходами. Повноваження органів місцевого самоврядування в сфері поводження з відходами визначаються 26 статтею ЗУ «Про управління відходами».

В Україні сформовано інвестиційне законодавство, в якому, зокрема, значна увага приділяється необхідності дотримання екологічних норм у процесі інвестиційної діяльності. Так, ЗУ «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. № 1560-XII встановлюється заборона інвестування в об'єкти, створення й використання яких не відповідає вимогам санітарно-гігієнічних, радіаційних, екологічних, архітектурних та інших норм, встановлених законодавством України (ЗУ стаття 4). У разі порушення екологічних, санітарно-гігієнічних та архітектурних норм державний орган може прийняти рішення про зупинення або припинення інвестиційної діяльності (ЗУ стаття 21). Також у статті 8 ЗУ зазначається, що інвестор зобов'язаний одержати висновок з оцінки впливу на довкілля у випадках та порядку, встановлених ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля» від 23.05.2017 р. № 2059-VIII.

Відповідно до нормативно-правової бази України проект Стратегії відповідає ряду зобов'язань:

- пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів і лімітів використання природних ресурсів;
- виконання заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони довкілля;
- проектне спрямування на збереження просторової й видової різноманітності й цілісності природних об'єктів і комплексів;
- використання отриманих висновків моніторингу й комплексу охоронних заходів для виконання можливостей факторів позитивного впливу на охорону довкілля;
- формування динамічного урівноваженого стану довкілля, що забезпечуватиме екологічне, санітарно-безпечне середовище для життєдіяльності населення.

Ураховуючи результати аналізу можна зробити висновок, що проект Стратегії відповідає цілям екологічної політики, встановленим на національному рівні, враховує їх і пропонує комплекс заходів, які спрямовані на їх виконання.

Стосовно дотримання міжнародних зобов'язань у інших напрямках співробітництва, наприклад, таких як зміна клімату, охорона озонового шару та ін., слід зазначити, що вони не мають прямого відношення до головних цілей та завдань проекту документу державного планування, що є документом місцевого рівня.

6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, В ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, В ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 рр. ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 рр.), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

У цьому розділі наведений короткий огляд оцінки ризиків і потенційних впливів на довкілля. Матеріали документації були проаналізовані з метою виявлення потенційно значних впливів на навколишнє середовище, що мають відношення до реалізації цілей Стратегії.

На наступному етапі була проведена оцінка потенційних синергічних і кумулятивних впливів шляхом аналізу комбінованого впливу реалізації різних цілей на окремі компоненти довкілля.

У цьому розділі представлені результати оцінки основних цілей Стратегії з урахуванням пропозицій, прийнятих у відповідних розділах вищезазначеної документації. Оцінка враховує екологічні цілі, пов'язані з розвитком території, з метою забезпечення ефективного та сталого соціально-економічного розвитку та поліпшення якості життя населення.

Під кумулятивним впливом розуміється сукупність впливів від реалізації планованої діяльності та інших, що існують або плануються в найближчому майбутньому видів антропогенної діяльності, які можуть призвести до значних негативних або позитивних впливів на довкілля або соціально-економічні умови.

У процесі стратегічної екологічної оцінки був здійснений аналіз впливу реалізації рішень проекту Стратегії як на окремі компоненти навколишнього природного середовища, так і сукупний вплив на природні процеси та комплекси. Значного негативного впливу під час планованої діяльності на довкілля й здоров'я населення не передбачається.

6.1. Атмосферне повітря

Стратегія не передбачає створення нових підприємств із значними обсягами викидів у атмосферне повітря. Тому її реалізація не призведе до значних негативних наслідків для атмосферного повітря. Разом з тим, на етапах реконструкція та ремонт доріг і тротуарів, створення безбар'єрного середовища і будівництво та реконструкція мереж водопостачання та водовідведення (Стратегічна ціль 2. Висока якість життя та добробут), можливий тимчасовий вплив на якість повітря, який хоч і є негативним, але короткостроковим.

Серед іншого тимчасовий негативний вплив на повітря під час будівельних робіт можливо через викиди пилу внаслідок дій з сипучими матеріалами (земляні роботи, навантаження та ін.); викиди пилу з поверхонь, на яких рухається обладнання, необхідне для будівництва; викиди продуктів спалювання викопного палива з двигунів машин, транспортних засобів, що використовуються для перевезення працівників, транспортування матеріалів та інших двигунів, що працюють на викопному паливі (наприклад, дизельні генератори). Зазначений вплив припиниться як тільки будуть завершені будівельні роботи.

Позитивний вплив на якість повітря в перспективі матимуть: впровадження енергозберігаючих технологій та застосування альтернативних джерел енергії (оперативна ціль 2.2. високі екологічні стандарти та енергетична безпека), які в подальшому призведуть до підвищення якості повітря за рахунок зменшення пилу, викидів від роботи котлових систем, шумового забруднення; реконструкція та ремонт доріг і тротуарів, створення безбар'єрного середовища (оперативна ціль 2.1. Розвиток інженерної інфраструктури), які з поступовим впровадженням призведуть до зменшення рівня викидів від автомобільного транспорту.

6.2. Клімат

Загалом, загальний вплив заходів Стратегії на клімат є позитивним, зокрема за рахунок впровадження енергозберігаючих технологій та застосування альтернативних джерел енергії, реконструкції та ремонту доріг і тротуарів.

Негативний вплив матиме тимчасовий характер за рахунок збільшення локальних викидів, наприклад, під час будівельних робіт чи ремонтних робіт.

6.3. Водні ресурси

Програма передбачає низку заходів у напрямі поліпшення екологічного й санітарного стану річок Хорол і Крива Руда (Оперативна ціль 2.2. Високі екологічні стандарти та енергетична безпека), розвиток мереж водопостачання та водовідведення (Операційна ціль 2.1. Розвиток інженерної інфраструктури).

6.4. Земельні ресурси

Негативними наслідками впливу деяких заходів Стратегії на земельні ресурси може бути вилучення земель під будівництво нових інженерних мереж, індустріальних парків, інвестиційних проектів та під'їзних шляхів. З іншої сторони, такі заходи компенсуються за рахунок їх позитивного впливу на навколишнє середовище в результаті додаткових надходжень у місцевий бюджет від планової діяльності, які можна спрямувати на захист та збереження ґрунтів.

Потенційними джерелами впливу на ґрунти під час проведення будівельно-демонтажних робіт є підвищення вологості ґрунтів за рахунок асфальтування території; порушення природного стоку поверхневих вод за рахунок планування території, траншейної прокладки різних комунікаційних мереж та ін.; випадкові проливи паливно-мастильних матеріалів.

У процесі виконання робіт з очищення річки Хорол на ділянках розчистки будуть видалятися донні відкладення й тимчасово складатися на берегах річок. Наслідки такої діяльності будуть короткостроковими, незначними й прийнятними.

6.5. Відходи

Під час проведення будівельних робіт (інженерних мереж, житлових будівель) основним негативним наслідком для довкілля є утворення будівельних відходів. Основними відходами, що створюватимуться під час будівельних робіт, будуть рештки старої цегли, бетону, деревини та ін. Фактичний обсяг таких відходів буде встановлено під час проектування відповідних об'єктів. Крім цього можливе утворення токсичних відходів ремонтних робіт – лакофарбових матеріалів, заповнювачів та ін. Передача забруднення в навколишнє середовище можлива із дощовими водами, коли внаслідок неналежного поводження з побутовим сміттям, воно змиватиметься на прилеглі території.

З іншої сторони, Стратегія передбачає ряд заходів, спрямованих на вирішення існуючих проблем поводження з твердими побутовими відходами, (оперативна ціль 2.2. Високі екологічні стандарти та енергетична безпека).

Зважаючи на динаміку накопичення відходів у Полтавській області, яка свідчить про те, що кількість накопичених відходів невинно зростає, такі заходи в перспективі матимуть суттєвий вплив на покращення ситуації.

6.6. Біорізноманіття

Стратегія не передбачає реалізацію заходів, які прямо можуть негативно вплинути на флору й фауну Семенівської ТГ. У той же час вона включає завдання, виконання яких, ймовірно, призведуть до покращення стану біорозмаїття громади (2.1.3. благоустрій населених пунктів; 2.2.1. покращення системи поводження з твердими побутовими відходами; 2.5.2. Створення місцевих туристичних продуктів). Разом з тим, завдання 2.1.3. Благоустрій населених пунктів включає у себе і виявлення, інвентаризацію, картування і розроблення комплексу заходів поводження з інвазивними і карантинними видами (зокрема, борщівником Сосновського і амброзією полинолистою); налагодження системи біологічного моніторингу.

На подальших етапах реалізації, визначених Стратегією заходів, передбачається уточнення можливих негативних впливів на біорозмаїття Семенівської громади.

6.7. Природоохоронні території

У Стратегії не передбачені заходи, які можуть призвести до негативного впливу на існуючі території та об'єкти ПЗФ. На подальших етапах реалізації, визначених Стратегією заходів, передбачається уточнення таких впливів.

6.8. Здоров'я населення

Реалізація Стратегії має призвести до покращення життя й стану здоров'я населення. Упровадження деяких заходів, ймовірно, матиме непряний позитивний вплив на здоров'я населення, зокрема: придбання нового медичного обладнання (біохімічний аналізатор, датчики УЗД), реконструкція центральної входної групи та будівництво пандуса для маломобільних груп населення в приміщенні КП «Семенівська лікарня» та КП «Семенівський центр ПМСД», придбання санітарного автомобіля для КП «Семенівська лікарня», придбання цифрового рентген апарату та флюорографа, придбання відомчого житла для молодих фахівців (стратегічна ціль 2. Висока якість життя та добробут); облаштування спортивних майданчиків в населених пунктах громади, облаштування спортивного майданчика зі штучним покриттям для міні футболу у Семенівському ліцеї №1, будівництво на території Семенівського ліцею №2 майданчика із штучним покриттям для міні футболу (оперативна ціль 2.5. Змістовне дозвілля); заходи із поліпшення якості та розширення спектру надання соціальних послуг вразливим категоріям населення, ветеранам війни та членам їх сімей (оперативна ціль 2.3. Доступна та ефективна система надання медичних послуг та соціального захисту); покращення технічного стану автомобільних доріг, (оперативна ціль 2.1.Розвиток інженерної інфраструктури).

6.9. Транскордонний вплив

Транскордонний вплив відсутній.

Підсумки розділу

Узагальнені результати оцінки за напрямками Стратегії представлені в таблиці 6.1.

Таблиця 6.1. - Узагальнені результати оцінки ймовірних наслідків для довкілля і здоров'я населення відповідно до стратегічних й оперативних цілей Стратегії розвитку Семенівської селищної територіальної громади до 2027 року

Напрямок	Атмосферне повітря	Клімат	Водні ресурси	Земельні ресурси	Відходи	Біорізноманіття	Природоохоронні території	Здоров'я населення
Стратегічна ціль №1 Сталий економічний розвиток громади								
1.1. Сприятливий інвестиційний та бізнес клімат	+	+	+	+	+	+	0	+
	IN/MT/LO/SI	IN/MT/LO/SI	IN/MT/LO/SI	IN/MT/LO/SI	IN/MT/LO/SI	IN/MT/LO/SI		IN/MT/LO/SI
1.2. Розвиток підприємництва та сприяння зайнятості населення	-	-	-	-	-	-	0	-
	DI/LT/LO/CU	DI/LT/LO/CU	DI/LT/LO/CU	DI/LT/LO/CU	DI/LT/LO/CU	DI/LT/LO/CU		DI/LT/LO/CU
Стратегічна ціль №2 Висока якість життя та добробут								
2.1. Розвиток інженерної інфраструктури	+	+	+	+	-	+	0	+
	DI/LT/LO/SI	DI/LT/LO/SI	DI/LT/LO/SI	DI/LT/LO/SI	DI/ST/LO/SI	IN/ MT/ LO/ SI		DI/LT/LO/SI
2.2. Високі екологічні стандарти та енергетична безпека	++	++	++	++	++	++	0	++
	DI/ LT/ LO/CU	DI/ LT/ LO/CU	DI/ LT/ LO/CU	DI/ LT/ LO/CU	DI/ LT/ LO/CU	DI/ LT/ LO/CU		DI/ LT/ LO/CU
2.3. Доступна та ефективна система надання медичних послуг та соціального захисту	0	0	0	0	0	0	0	++
								IN/LT/LO/ SI
2.4. Доступна і якісна освіта	0	0	0	0	(?)	0	0	0
2.5. Змістовне дозвілля	0	0	0	0	(?)	0	0	++
								DI/ LT/ LO/CU
2.6. Цифрова трансформація громади	0	0	0	0	0	0	0	0
Стратегічна ціль №3 Ефективне управління просторовим розвитком та безпечне середовище								
3.1. Використання інструментів просторового планування для досягнення сталого розвитку	+	+	++	++	++	++	++	++
	IN/ LT/ LO/CU	IN/ LT/ LO/CU	DI/ LT/ LO/CU	DI/ LT/ LO/CU	DI/ LT/ LO/CU	DI/ LT/ LO/CU	DI/ LT/ LO/CU	DI/ LT/ LO/CU

3.2. Створення безпечного середовища	0	0	0	0	0	0	0	++ IN/LT/ LO/ SI
--------------------------------------	---	---	---	---	---	---	---	------------------------

Пояснення до таблиці

Позначення	Пояснення
--	Значний негативний вплив. Значний негативний вплив слід звести до мінімуму із застосуванням заходів щодо пом'якшення наслідків, щоб він став незначним.
-	Помірний негативний вплив. Цей вплив є прийнятним.
0	Немає впливу, або нейтральний. Втручання не має ефекту, який можна було б довести, або такий вплив є незначним.
+	Помірний позитивний вплив.
++	Значний позитивний вплив
(?)	Значення впливу не може бути оцінено з певністю через відсутність даних про компоненти навколишнього середовища, заплановану діяльність або з інших причин.
DI / IN	Прямий / Непрямий.
LT/ MT/ ST / O	Довгостроковий (постійний 50-100 років) / Середньостроковий (10-15 років) / Короткостроковий (3-5 років) / Випадковий (тимчасовий, 1 рік).
LO / RE	Місцевий / Регіональний
CU / SI / TR	Кумулятивний / Синергетичний / Транскордонний

Ймовірність того, що реалізація Стратегії призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але в сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) негативний вплив на довкілля, є незначною. Таким чином, реалізація Стратегії не має супроводжуватися появою нових значних негативних наслідків для довкілля. Разом з тим, реалізація рішень Стратегії може призвести до покращення екологічної ситуації на території Семенівської ТГ.

7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ Й ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ЗВІТУ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СЕМЕНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ

У цілому Стратегія не передбачає заходів, які б мали значний негативний довготривалий вплив на довкілля. Заходи для запобігання, зменшення й пом'якшення негативних наслідків виконання Стратегії (таблиця 7.1.) ґрунтуються на впливах, оцінених у розділі 6 звіту, та міжнародному досвіді діяльності в подібних умовах. Однак, такі заходи – це загальні рекомендації щодо усунення негативних наслідків, тоді як детальні заходи повинні розглядатися в кожному конкретному випадку під час реалізації шляхів досягнення визначених пріоритетів, а також у процесі надання екологічних дозволів.

Таблиця 7.1. – Заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Стратегії

Складова довкілля	Заходи для зменшення негативних наслідків
Атмосферне повітря	- дотримання заходів щодо охорони атмосферного повітря відповідно до Закону України «Про охорону атмосферного повітря», частина 3; - дотримання санітарно-захисних зон від джерел забруднення у відповідності до вимог ДСП 173-96; - застосування для здійснення будівельних робіт будівельної техніки, яка працює на дизельному паливі, сумарна кількість токсичних речовин, що виділяється під час роботи дизеля, практично у 2,5 рази менша, ніж у бензинового двигуна; - використання на автотранспорті спеціальних моторних мастил, присадок до них і палива, модифікаторів кінематичних вузлів автомобілів, упровадження каталітичних перетворювачів палива та ін., що призведе до зменшення витрат пального, зменшення викидів забруднюючих речовин та збільшення моторесурсів двигунів; - будівництво екологічно прийнятних та ефективних комунальних систем; - проведення інформаційної кампанії серед населення щодо неприпустимості спалювання сухої трави, побутового й промислового сміття.
Водні ресурси	- дотримання заходів щодо охорони вод відповідно до Водного кодексу України, частина 4; - дотримання встановлених розмірів зони санітарної охорони від свердловин відповідно до ДБН В.2.5–74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди»; - дотримання встановлених розмірів санітарно-захисних зон від каналізаційних очисних споруд, прописаних в додатку 3, ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій»; - створити перелік існуючих об'єктів господарювання в межах встановлених водоохоронних зон і прибережно-захисних смуг для подальшого винесення об'єктів, господарська діяльність яких не відповідає вимогам (статті 89 Водного кодексу України та статті 61 Земельного кодексу України); - заборонити будь-яке будівництво на землях водного фонду, (якщо таке не дозволене законодавством); - прийняти відповідні міри впливу, передбачені статтею 212 Земельного кодексу України, до громадян та юридичних осіб, що здійснили самозахоплення земельних ділянок на землях водного фонду; - визначити підприємство, організацію або установу та створити при ній спеціальну службу з догляду й підтримання в належному стані водоохоронних зон, прибережно-захисних смуг водних об'єктів; - заборонити миття машин і механізмів у місцях, з яких стічні води

	можуть потрапити в магістральну, розподільчу, скидну мережу, річки та водойми.
Відходи	- операції щодо збирання, зберігання, транспортування та утилізації відходів повинні здійснюватися з дотриманням норм екологічної безпеки та Закону України "Про управління відходами"; - забезпечити контроль та дотримання вимог діючого законодавства під час проведення будівельних робіт для попередження загрози складування будівельного сміття на проектних ділянках, скидання їх у непризначених місцях тощо.
Ґрунти	- дотримання заходів при здійсненні будівельних робіт відповідно до ст. 48 Закону України «Про охорону земель»; - при експлуатації будівельних машин і механізмів заборонити злив відпрацьованих мастил і пального на землю; відпрацьоване масло повинно збиратися в спеціальний посуд і відправлятися на утилізацію; - усунення випадків викидання, складування й накопичення побутових відходів і стоків на території житлової забудови; - дотримання норм унесенні мінеральних добрив; - будівництво, введення в експлуатацію споруд та інших об'єктів і застосування технологій, що викликають порушення стану та умов місце розташування об'єктів рослинного світу, засмічення, а також забруднення хімічними та іншими токсичними речовинами територій, зайнятих ними, забороняється.
Екологічні політики, що сприятимуть збільшенню біорізноманіття та сталому розвитку	- дотримання вимог закону України "Про природно-заповідний фонд України"; - дотримання вимог закону України "Про рослинний світ"; - дотримання вимог закону України "Про тваринний світ"; - дотримання Постанови Кабінету Міністрів України "Про концепцію біологічного різноманіття"; - дотримання ключових принципів поводження з карантинними й інвазійними видами. Суб'єкти господарювання при реалізації заходів, передбачених Стратегією, зобов'язані пройти процедуру з оцінки впливу на довкілля відповідно до вимог природоохоронного законодавства України.
Здоров'я населення	перелічений вище комплекс заходів щодо зменшення негативних наслідків виконання документу державного планування прямо та опосередковано впливає на покращення стану здоров'я населення і є одним із головних завдань розробки цієї Стратегії.

Реалізація Стратегії потребує виконання великої кількості заходів, що стосуються розвитку сфери забезпечення громади системами інженерної інфраструктури, ремонту вулично-дорожньої мережі, енергозбереження й раціонального використання природних ресурсів, виконання яких є невід'ємною складовою при створенні сприятливого в екологічному відношенні життєвого середовища.

Серед головних заходів, що мають безпосередній вплив на санітарно-гігієнічні умови проживання населення та забезпечують пом'якшення негативних наслідків реалізації проекту Стратегії, можна виділити:

- здійснення заходів енергозбереження шляхом модернізації котельного обладнання, технічного переоснащення насосних станцій, термомодернізації комунальних приміщень, використання світлодіодних ламп;

- придбання обладнання для збору відходів, а саме: контейнерів для збирання ТПВ та роздільного збирання ТПВ;

- розробка схеми оптимізації теплопостачання й водопостачання;

- удосконалення дорожньо-транспортного комплексу тощо.

Виконання заходів, передбачених Стратегією, матиме позитивний вплив на всі складові довкілля, поліпшення загального екологічного та естетичного стану території Семенівської ТГ.

8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, В ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ Й ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ

Оцінка альтернатив

У контексті СЕО документації «Стратегії розвитку Семенівської селищної територіальної громади на період до 2027 року» були прийняті наступні перспективи для вивчення наявних альтернатив та їх впливу на навколишнє середовище:

Альтернатива 1: «нульовий сценарій», тобто опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку незатвердження Стратегії;

Альтернатива 2: розроблення декількох галузевих секторальних програм розвитку Семенівської селищної територіальної громади.

1. У «*Варіанті нульової альтернативи*» розглядалася ситуація гіпотетичного сценарію, за яким проект «Стратегії розвитку Семенівської селищної територіальної громади на період до 2027 року» не затверджується. Цей сценарій можна розуміти як продовження поточних (у тому числі несприятливих) екологічних тенденцій, наведених у розділах 2, 3 та 4 цього Звіту.

Отже, за результатами аналізу визначено, що в рамках сценарію «нульової альтернативи» подальший сталий розвиток території є сумнівним, а зазначена альтернатива призводить до певної стагнації та неефективного використання природних, матеріальних і фінансових ресурсів, погіршення екологічної ситуації в цілому.

2. *Розроблення декількох галузевих секторальних програм (у сфері транспорту, охорони навколишнього природного середовища, інноваційній сфері) розвитку Семенівської селищної територіальної громади.*

Комплексні завдання, поставлені перед плануванням територій – прогнозування просторового розвитку, забезпечення раціонального розселення і визначення напрямів сталого розвитку територій, взаємоузгодження регіональних і місцевих інтересів, закладення основ для розроблення стратегічних, прогнозних і програмних документів щодо здійснення місцевої політики – обумовлюють необхідність застосування комплексних досліджень усього різноманіття умов і ресурсів території, зовнішніх можливостей та загроз для її розвитку.

Реалізація концепції сталого розвитку при здійсненні просторового планування вимагає забезпечення узгодження економічно обґрунтованих архітектурних та інженерних планувальних рішень (зокрема, щодо розвитку транспортної інфраструктури) з природними умовами, виконання порівняльної одночасної оцінки придатності ландшафтів території для різних видів використання або вилучення з господарського використання на основі виявлення комплексного природного потенціалу; проведення досліджень відповідності сучасного напрямку використання структури ландшафтів і здійснення вибору оптимального варіанту їх використання відповідно до соціально-економічних завдань та природоохоронного статусу.

Такий підхід передбачає виконання саме комплексного дослідження, що має відображати можливість просторової диференціації функцій території залежно від її структури й природоохоронної цінності, особливостей сучасного використання, ступеня збереженості або деградації природних ландшафтів, можливості їх відновлення, а також з огляду на економічну доцільність та потенційну інвестиційну привабливість.

Обрання Альтернативи 2 безумовно сприяло б вирішенню окремих галузевих проблем, але значно зменшило кумулятивний ефект, який створює розробка Стратегії розвитку Семенівської селищної територіальної громади.

Опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, в тому числі будь-які ускладнення

Виконання СЕО проекту «Стратегії розвитку Семенівської селищної територіальної громади на період до 2027 року» передбачає аналіз та оцінку ймовірних наслідків виконання цілей як на окремі компоненти довкілля (ґрунти, поверхневі й підземні водні ресурси, атмосферне повітря, рослинний й тваринний світ), так і на комплексні умови території – стан довкілля, збереження біорізноманіття, раціональність використання наявних ресурсів, розвиток природних процесів, а також вплив на здоров'я населення. Зміст звіту про СЕО визначався змістом і характером пропозицій, сформованих у ході розроблення Стратегії розвитку Семенівської селищної територіальної громади на період до 2027 року з урахуванням сучасних знань і методів оцінювання.

У рамках проведення СЕО проекту виконано оцінку відповідності пропозицій вимогам чинного законодавства стосовно забезпечення дотримання режиму природоохоронних територій.

З огляду на стратегічний характер такого виду документації, ключове значення у виконанні СЕО проекту такого документа мали методи стратегічного аналізу. Насамперед, доречним виявилось застосування аналізу контексту стратегічного планування, що передбачає встановлення зв'язків з іншими ДДП та нормативно правові умови реалізації рішень проекту. Відповідність пропозицій проекту загальним цілям охорони довкілля й забезпечення безпечного для здоров'я населення середовища існування дозволило встановити застосування цільового аналізу при проведенні СЕО.

Оцінка кумулятивних ефектів дозволила оцінити як сукупний (кумулятивний), так і накладений (синергічний) вплив минулих, поточних і проектних чинників.

Оскільки в проекті відсутні конкретизовані дані стосовно проектних обсягів будівництва й розбудови інфраструктури недоцільним виявилось використання методів, пов'язаних з застосуванням математичних підходів і моделювання. Тому, поміж інших, для здійснення СЕО був обраний метод експертних оцінок, суть якого полягає у визначенні майбутнього на основі думок кваліфікованих спеціалістів-експертів, та метод екстраполяції, оскільки цей метод полягає в перенесенні встановленого характеру розвитку певної території або процесу в майбутнє й ґрунтується на вивченні кількісних та якісних параметрів досліджуваного об'єкта за попередні роки, з подальшим логічним продовженням, окресленням тенденцій його розвитку.

При цьому здійснювалось:

- збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників;
- визначення можливих чинників змін антропогенного й природного характеру;
- проведення оцінки потенційного впливу цілей на складові довкілля та на стан здоров'я й добробут населення.

У процесі аналізу стану довкілля були використані статистичні дані та офіційні дані обласних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику в сфері охорони навколишнього природного середовища й реалізують державну політику в сфері охорони здоров'я. Окрім того, були проаналізовані доступні дані моніторингових спостережень, що здійснюються в рамках програм державного моніторингу довкілля на національному й регіональному рівні.

У ході виконання СЕО запропоновано ряд заходів із запобігання, зменшення й пом'якшення негативних наслідків реалізації цілей проекту на довкілля та стан здоров'я населення, у першу чергу щодо:

- підвищення економічної привабливості, підготовки локацій для публічних та приватних інвестиційних проектів, ряд адміністративних нововведень, що в комплексі забезпечать економічне зростання та вирішення наявних екологічних проблем громади;

- руху на технологічне переоснащення, реконструкції та впровадження інновацій в галузі енергозбереження та поводження із ТПВ;
- раціонального використання рекреаційних ресурсів природоохоронних та інших цінних територій, збереження біологічного й ландшафтного різноманіття, відтворення природних комплексів, земельних, водних та інших природних ресурсів; при підтримці формування економічного середовища й розвитку сфери зайнятості населення;
- покращення рівня цивільного захисту, зокрема поліпшення роботи служб екстреного реагування та підтримки правопорядку; роботи закладів охорони здоров'я та соціального захисту населення; популяризація здорового способу життя; оновлення спортивної і туристичної інфраструктури;
- трансформації й розвитку транспортної мережі в громаді, зокрема для зниження рівнів забруднення атмосферного повітря та покращення основних показників здоров'я населення.

Окрім того, були враховані затверджені нормативно-правовими актами України заходи визначені законодавством і нормативно-правовими актами щодо запобігання, зменшення й пом'якшення негативних впливів на довкілля й стан здоров'я населення.

Щодо аналізу чинників і факторів, які суттєво ускладнили здійснення СЕО то, насамперед, слід відзначити, скорочений перелік статистичних показників, що обробляються Державною службою статистики України.

Зокрема, не проводяться статистичні спостереження в розрізі громади, практично усі статистичні показники ведуться лише у розрізі новостворених районів.

Закритий доступ до публічної кадастрової карти. Це суттєво обмежує доступ до інформації про структуру землекористування та територій зі встановленим режимом використання (природоохоронні території, зони та округи санітарної охорони, охоронні зони, санітарно-захисні зони та ін.).

Особливе значення для аналізу й моделювання просторового розвитку відіграють геопросторові дані, тобто дані з чіткою географічною прив'язкою. На сьогоднішній день в Семенівській громаді відсутній комплексний план просторового розвитку території, що суттєво ускладнює поточний аналіз та стратегічне планування. Таким чином, скорочений обсяг статистичних показників, обмеження доступу до електронних сервісів земельного кадастру, відсутність плану просторового розвитку території обмежили можливість аналізу просторового розвитку громади, і відповідно – звузило можливості стратегічного моделювання їх просторового розвитку.

9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ЗВІТУ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СЕМЕНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, В ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

СЕО не завершується прийняттям рішення про затвердження Стратегії. Значущі наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, повинні відслідковуватися під час реалізації Стратегії, зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення.

Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості. Закон України "Про стратегічну екологічну оцінку" встановлює необхідність здійснення моніторингу наслідків виконання документу державного планування для довкілля (ст.17). Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію Стратегії;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
- перевірки того, що Стратегія виконується відповідно до затвердженого документу, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків. Для організації моніторингу можуть бути використані існуючі системи моніторингу та інформаційні системи або вони мають бути спеціально удосконалені для цілей СЕО.

Моніторинг екологічних індикаторів ефективності впровадження Стратегії є важливою формою контролю того, який фактичний вплив на довкілля матиме Стратегія, а також необхідною передумовою забезпечення збалансованості розвитку громади. Необхідно передбачити регулярність збору моніторингових даних за визначеними індикаторами та їх постійний аналіз для врахування під час прийняття рішень щодо планування розвитку в майбутньому.

Моніторинг Стратегії повинен здійснюватися постійно діючим профільним органом, що здійснює координацію – відділ економічного розвитку та інвестицій виконавчого комітету Семенівської селищної ради.

Моніторинг та оцінка здійснюються на основі систематичного збору інформації про стан реалізації запланованих завдань та цілей в ситуації, що змінюється. Збирання даних і систематичний їх аналіз має на меті оцінити:

- відповідність до визначеного часу реалізації;
- ступінь реалізації, закладених у документі продуктів та, водночас, досягнутих таким чином результатів;
- запровадження змін до завдань у зв'язку зі змінами соціально-економічних умов.

Впливи виконання документу державного планування на довкілля, в тому числі на здоров'я населення можуть бути виявлені в результаті моніторингу реалізації цілей документу державного планування, які мають прямі наслідки на стан навколишнього середовища, умови життєдіяльності й здоров'я населення. Моніторинг даних впливів можливо здійснювати за індикаторами наведеними в таблиці 9.1. Для підвищення якості оцінки антропогенного впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я населення, прогнозування стану екосистем та досягнення їх екологічної рівноваги необхідно щорічно проводити поглиблений аналіз лабораторних досліджень стану атмосферного повітря, водних ресурсів, ґрунту.

Таблиця 9.1 – Система ключевих індикаторів для моніторингу наслідків виконання Стратегії для довкілля

№ п/п	Ключові індикатори та їх одиниці виміру
Атмосферне повітря	
1.	Результати оцінки якості атмосферного повітря (порівняння з фоновими та нормативними значеннями)
2.	Викиди парникових газів (порівняння з фоновими та нормативними значеннями)
Енергетика	
1.	Отримання енергії з нетрадиційних джерел енергії (% до попереднього року)
2.	Частка відновлювальних джерел у структурі споживання паливно-енергетичних ресурсів громади (відповідно звіту «Розвиток відновлюваних джерел енергії в Україні» (Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарств в Україні) має складати 8%)
3.	Економія енергоресурсів (% до попереднього року)
Ґрунти	
1.	Площа орних земель (ріллі) та їх частка у загальній площі території
2.	Площа сільськогосподарських угідь екстенсивного використання (сіножатей та пасовищ) та їх частка у загальній площі території
3.	Вміст органічного вуглецю (гумусу) у ґрунтах сільськогосподарських угідь
4.	Площа відновлених земель та екосистем, площа рекультивованих земель
5.	Результати оцінки токсикологічної оцінки якості ґрунтів на території громади (порівняння з нормативними значеннями)
ПЗФ, рослинні ресурси, біорізноманіття	
1.	Реалізація заходів з озеленення, насадження лісосмуг
2.	Розроблення документації із землеустрою для територій та об'єктів природно-заповідного фонду (% від необхідної)
3.	Площа територій ПЗФ
Поводження з відходами	
1.	Обсяг утворених відходів
2.	Обсяг видалених відходів
3.	Питома вага утилізованих відходів
4.	Кількість приведених місць видалення відходів до норм екобезпеки
5.	Покращення технічного оснащення сфери поводження з відходами (% зношеності)
6.	Результати оцінки токсикологічної оцінки якості ґрунтів у зоні впливу звалищ ТПВ (порівняння з нормативними значеннями)
7.	Обсяг ліквідованих несанкціонованих звалищ
Водні ресурси	
1.	Кількість населення, охопленого централізованим водозабезпеченням та водовідведенням
2.	Рівень забруднення каналізаційних стічних вод (ефективність очистки на очисних спорудах)
3.	Зношеність трубопроводів водозабезпечення та водовідведення (%)
4.	Відповідність якості питної води (централізованих джерел водопостачання) нормам ДСанПіН 2.2.4-171-10
5.	Кількість заходів по розчистці русел рік
6.	Результати оцінки якості поверхневих вод на території громади (порівняння з нормативними значеннями)
7.	Результати оцінки якості води з децентралізованих джерел водопостачання (порівняння з нормативними значеннями)
Здоров'я населення	
1.	Середня очікувана тривалість життя (% до попереднього року)
2.	Смертність населення за основними причинами на 1 тисячу населення (% до попереднього року)
3.	Смертність дітей до 1 року життя на 1 тисячу живонароджених (% до

	попереднього року)
4.	Захворюваність населення (% до минулого року)
Інші природоохоронні показники	
1.	Рівень фінансування природоохоронних заходів (% від необхідних)
2.	Реалізація заходів щодо підвищення екологічної свідомості населення (% від запланованих заходів)
3.	Кількість поданих проєктів з метою залучення коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища, регіональних програм охорони, збереження та оздоровлення природних екологічних систем та ін.
4.	Кількість отриманих паспортів водних об'єктів (ставків)
5.	Кількість заходів щодо ліквідації можливих наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

Для ефективного вирішення проблем моніторингових досліджень необхідно створити ланцюг взаємодії першою ланкою якого стануть місцеві системи екологічного моніторингу. На основі їх спостережень можна буде приймати рішення та вживати заходів щодо зменшення забруднення на локальному рівні, що в свою чергу матиме свої результати на регіональному та загальнодержавному рівнях. Для точності і повноти моніторингових даних раціональним є створення в громаді системи моніторингу навколишнього природного середовища (повітряний та водний басейни, ґрунт, фізичні фактори впливу) з організацією стаціонарних постів і пунктів контролю в межах житлової та рекреаційної зон.

У разі виявлення систематичних відхилень від гігієнічних нормативів складових довкілля необхідно здійснювати аналіз захворюваності населення громади з метою виявлення негативного впливу факторів довкілля на здоров'я населення, використовуючи в тому числі статистичні дані.

Здійснення моніторингу впливів виконання документа державного планування на довкілля, в тому числі на здоров'я населення за визначеними показниками з веденням щорічної звітності дозволить своєчасно виявляти недоліки й порушення, які негативно впливають на комфортність проживання населення, і обґрунтувати необхідні заходи по їх усуненню.

Для розробки заходів, спрямованих на усунення негативних наслідків втручання людини в навколишнє природне середовище й поліпшення екологічної ситуації, застосування методів оптимізації природокористування при одночасному збереженні довкілля необхідне постійне вдосконалення екологічного моніторингу

10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)

Оскільки наслідки виконання Стратегії розвитку Семенівської селищної територіальної громади на період до 2027 року не поширюватимуться на території за межами України та не матимуть впливу на довкілля суміжних країн, то ймовірні транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі, для здоров'я населення внаслідок реалізації відсутні.

11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10 ЦЬОЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Стратегія розвитку Семенівської селищної територіальної громади на період до 2027 року є основним документом для реалізації соціально-економічного розвитку громади.

Головною метою Стратегії є створення умов для економічного зростання й вдосконалення механізмів управління розвитком громади на засадах ефективності, відкритості й прозорості, посилення інвестиційної та інноваційної активності, забезпечення належного функціонування інженерно-транспортної та комунальної інфраструктури, дотримання високих екологічних стандартів.

Стратегією визначено бачення громади: Семенівська громада – це економічно самодостатня громада з розвиненим АПК, переробною промисловістю та інфраструктурою. Екологічно чистий край, з раціональним використанням ресурсів, з чистими, безпечними, освітленими населеними пунктами, з якісними дорогами та розвинутою соціальною інфраструктурою, привабливий для проживання та індивідуального розвитку кожної людини. Територія з високим рівнем освітніх, медичних та соціальних послуг, безпеки та правопорядку.

У Стратегії визначені стратегічні цілі, розраховані на 4 роки. Оперативні цілі сформовані як елементи на шляху досягнення стратегічних цілей, які передбачають реалізацію необхідних завдань і заходів. Стратегічними цілями розвитку громади визначені:

Стратегічна ціль 1. Сталий економічний розвиток громади

Стратегічна ціль 2. Висока якість життя та добробут

Стратегічна ціль 3. Ефективне управління просторовим розвитком та безпечне середовище

Окремі напрями Стратегії є самодостатніми, автономними, сформованими в розрахунок на подальше впровадження шляхом реалізації проектів, кожен із яких є окремим елементом Стратегії розвитку, але може впливати на загальний результат. При потребі, документ може бути доповнений іншими напрямами розвитку, які в подальшому громада визначить, як ключові.

Очікується, що реалізація основних положень Стратегії дасть можливість створити реальні умови для піднесення життєвого рівня населення, вирішення соціальних проблем на основі росту економіки, підвищення ефективності роботи господарського комплексу шляхом структурних перетворень, використання наявних природних, трудових, матеріальних, фінансових ресурсів, забезпечення екологічної та техногенної безпеки.

Стратегія узгоджується зі Стратегією розвитку Полтавської області на 2021 – 2027 роки, Державною стратегією регіонального розвитку на період до 2027 р., та діючих короткострокових і середньострокових галузевих регіональних програм.

Характеристика поточного стану довкілля й здоров'я населення, в тому числі на територіях які ймовірно зазнають впливу, та прогностичні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено

Природно-географічні умови території Семенівської громади та основні кліматичні процеси сприятливі для формування різних видів діяльності, що забезпечує соціально-економічний розвиток громади (агровиробництво, комунальна сфера, рекреаційна діяльність, сфера послуг, екологічний туризм).

Дослідження стану атмосферного повітря дозволяють констатувати його як «чисте, незабруднене», що є сприятливим для організації рекреаційної і туристичної діяльності, розбудови сфери короткотривалого і довготривалого відпочинку та відповідної інфраструктури для забезпечення даних видів діяльності.

У процесі аналізу поточного стану довкілля були використані статистичні дані та офіційні дані обласних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику в сфері охорони навколишнього природного середовища й реалізують державну політику в сфері охорони здоров'я. Окрім того, були проаналізовані доступні дані моніторингових спостережень, що здійснюються в рамках програм державного моніторингу навколишнього середовища на локальному й регіональному рівнях.

Стан навколишнього природного середовища громади характеризується як задовільний. При цьому помірні техногенні навантаження отримують атмосферне повітря, ґрунти та водний басейн.

Забруднення атмосферного повітря на території Семенівської селищної територіальної громади відбувається в результаті викидів забруднюючих речовин від стаціонарних і пересувних джерел забруднення.

Однією з основних причин забруднення атмосферного повітря є застарілі технології та устаткування, на базі яких функціонують підприємства, і які не в змозі забезпечити дотримання встановлених законодавством нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Проте, на даний час, основним забруднювачем на території залишається автотранспорт. У відпрацьованих газах автомобільних двигунів налічується біля 100 різних компонентів, більшість з яких є токсичними.

Великий обсяг викидів від автотранспорту пояснюється, насамперед, збільшенням кількості приватного автотранспорту, експлуатацією технічно-застарілого автомобільного парку, аварійним станом доріг.

На даний час на території громади зберігається досить напружена ситуація з водокористуванням та охороною поверхневих вод.

Причиною незадовільного стану поверхневих вод є значне захаращення берегів і водного дзеркала річок сміттям і господарсько-побутовими відходами, а також розорювання земельних ділянок у межах водоохоронних зон і прибережно-захисних смуг.

Серед найгостріших екологічних проблем, актуальних на території громади є проблема поводження з відходами. Стихійні сміттєзвалища організовуються населенням, в основному, на околицях населених пунктів, де відсутні дороги з твердим покриттям, наявні локальні природні пониження.

Неправильне ведення землеробства: відсутність сівозміни, розорювання схилів (поздовжнє розорювання схилів, навіть невисоких, яке спричинює змивання частинок ґрунту) провокує площинну ерозію.

Основними факторами впливу стану навколишнього середовища на здоров'я населення є забруднення атмосферного повітря та якість питної води.

Ключові виявлені екологічні проблеми громади, в тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування

Серед важливих екологічних проблем громади, в тому числі що мають ризики впливу на здоров'я населення, можна виділити наступні:

- викиди забруднюючих речовин стаціонарними та пересувними джерелами;
- скид поверхневого стоку, що формується на території громади без очистки та недостатня якість очищення стічних вод на каналізаційних очисних спорудах;
- відсутність централізованого водопостачання, незадовільна якість води у локальних системах водопостачання;

- відсутність винесених в натуру меж прибережних захисних смуг водойм та водотоків в межах громади;
- відсутність ефективної системи поводження з твердими побутовими відходами, наявність на території громади сміттєзвалищ твердих побутових відходів та несанкціонованих звалищ;
- біологічне та хімічне забруднення ґрунтів.

В процесі виконання СЕО був проведений аналіз низки документів міжнародного, державного, регіонального та місцевого рівня, що містять зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення. Також були розглянуті документи, що містять екологічні цілі та завдання у сфері охорони здоров'я. Результати аналізу цілей та завдань екологічної політики, визначених у вищезазначених документах, показали значну ступінь відповідності цілям, які визначені в Стратегії.

Для досягнення цілей екологічної політики, встановлених на національному та місцевому рівнях, запропоновано ряд заходів для пом'якшення виявлених потенційних негативних наслідків для навколишнього середовища та здоров'я населення, що впливають з реалізації Стратегії.

Зобов'язання в сфері охорони довкілля, в тому числі пов'язані з запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, та шляхи їх врахування

В процесі виконання СЕО був проведений аналіз низки документів державного, регіонального й місцевого рівня, що містять зобов'язання у сфері охорони довкілля, в тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення. Також були розглянуті документи, що містять екологічні цілі й завдання в сфері охорони здоров'я. Результати аналізу цілей та завдань екологічної політики, визначених у вищезазначених документах, показали значну ступінь відповідності цілям, які визначені в Стратегії.

Опис наслідків реалізації проектних цілей документу державного планування для довкілля, а також для здоров'я населення, в тому числі кумулятивних, синергічних позитивних і негативних наслідків

Проведений аналіз виявив потенціал для позитивного впливу Стратегії на довкілля та здоров'я населення. Водночас, були виявлені потенційні ризики негативних впливів на навколишнє середовище, що можуть виникнути внаслідок реалізації окремих цілей, прийнятих в Стратегії.

Серед ключових наслідків реалізації Стратегії доцільно виділити:

- вплив на атмосферне повітря;
- вплив на водні ресурси;
- вплив на ґрунти та земельні ресурси;
- вплив на біорізноманіття;
- вплив на здоров'я населення.

Для кожної проектної цілі Стратегії, що може мати потенційні негативні наслідки (впливи), які визначені в процесі аналізу впливу на окремі компоненти довкілля, наданий короткий опис потенціального кумулятивного впливу та пропозиції щодо їх пом'якшення.

Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Для досягнення цілей екологічної політики, встановлених на національному й місцевому рівнях, запропоновано ряд заходів для пом'якшення виявлених потенційних негативних наслідків для навколишнього середовища й здоров'я населення, що впливають з реалізації Стратегії.

Для кожної стратегічної цілі виділено ряд комплексних заходів економічного, соціально-політичного, технологічного та культурного характеру.

Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, в тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації тощо)

У контексті СЕО документації «Стратегії розвитку Семенівської селищної територіальної громади на період до 2027 року» були прийняті наступні перспективи для вивчення наявних альтернатив та їх впливу на навколишнє середовище:

Альтернатива 1: «нульовий сценарій», тобто опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку незатвердження Стратегії;

Альтернатива 2: розроблення декількох галузевих секторальних програм розвитку Семенівської селищної територіальної громади.

Отже, за результатами аналізу визначено, що в рамках сценарію «нульової альтернативи» подальший сталий розвиток території є сумнівним, а зазначена альтернатива призводить до певної стагнації та неефективного використання природних, матеріальних та фінансових ресурсів, погіршення екологічної ситуації в цілому.

Обрання Альтернативи 2 безумовно сприяло б вирішенню окремих галузевих проблем, але значно зменшило кумулятивний ефект, який створює розробка Стратегії розвитку Семенівської селищної територіальної громади.

Заходи передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, в тому числі для здоров'я населення

Моніторинг екологічних індикаторів ефективності впровадження Стратегії є важливою формою контролю того, який фактичний вплив на довкілля матиме Стратегія, а також необхідною передумовою забезпечення збалансованості розвитку громади. Необхідно передбачити регулярність збору моніторингових даних за визначеними індикаторами та їх постійний аналіз для врахування під час прийняття рішень щодо планування розвитку у майбутньому.

Моніторинг та оцінка здійснюються на основі систематичного збору інформації про стан реалізації запланованих завдань та цілей в ситуації, що змінюється. Збирання даних і систематичний їх аналіз має на меті оцінити:

- відповідність до визначеного часу реалізації;
- ступінь реалізації, закладених у документі проектів та, водночас, досягнутих таким чином результатів;
- запровадження змін до завдань у зв'язку зі змінами соціально-економічних умов.

Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, в тому числі для здоров'я населення

Зважаючи на географічне положення території Семенівської селищної територіальної громади реалізація Стратегії не матиме транскордонного впливу на елементи довкілля, тому відсутня потреба в оцінці транскордонних наслідків.

07.11.2023 р.

Заступник селищного голови

Юрій СТЕЦЕНКО

Начальник відділу економічного
розвитку та інвестицій виконавчого комітету
Семенівської селищної ради

Людмила МАРКОВА